

CPMU News

Customs Policy Monitoring Unit

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

1902.19.40 - Other noodles

2106.90.12 - Fresh soybean curd (tofu)

0801.22.00 - Brazil nuts, shelled.

1212.21 - Seaweeds and other algae

0703.90 - Leeks and other alliaceous vegetables.

0910.11 - Ginger -- neither crushed nor ground

0910.11 - Whiteleg shrimps (Litopenaeus vannamei)

0305.61.00 - Herrings (Clupea harengus, Clupea pallasii)

**การทบทวนและศึกษายุทธศาสตร์
เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมไนซ์ (2)**

© Claudio Schwarz, Unsplash

สวัสดิ์ค๊ะ ท่านผู้อ่าน

จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับนี้ ยังคงนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการทบทวนและศึกษายุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิซ์ (Harmonized System: HS) ซึ่งเป็นระบบการจำแนกประเภทสินค้าด้วยพิกัดศุลกากรเพื่อการจัดเก็บอากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดเก็บสถิติการค้าเพื่อการวิจัยและศึกษาการแข่งขันทางการค้า ต่อเนื่องจากจดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับเดือนธันวาคม 2567 (2024) ที่ได้นำเสนอข้อมูลบางส่วนจากรายงาน The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS) ซึ่งจัดทำโดยองค์การศุลกากรโลก (WCO) ในบางส่วนไปแล้ว

ในฉบับนี้ จะครอบคลุมเนื้อหาในส่วนของความสะดวกในการเข้าถึงเครื่องมือของระบบฮาร์โมนิซ์ กระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิซ์ และความสามารถในการตอบสนองความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนิซ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้มีการเรียกร้องให้มีการปรับปรุงหรือปฏิรูปมาอย่างต่อเนื่อง เช่น การเรียกร้องให้สามารถเข้าถึงเอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัดศุลกากร (HSEN) โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย การเรียกร้องให้ปรับปรุงกรอบการทบทวนระบบฮาร์โมนิซ์ ให้ดีขึ้นให้ปรับตัวได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของการค้าโลก การเรียกร้องให้มีการพิกัดศุลกากรใหม่ที่จะส่งเสริมสินค้าหมุนเวียน (Circular Goods) เป็นต้น

โดย WCO ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสถานะและแนวทางการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิซ์ในประเด็นข้างต้น ซึ่งหลายประเด็นจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงเชิงโครงสร้างที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก หรือจะส่งผลกระทบต่อแนวปฏิบัติของหน่วยงานศุลกากรและภาคเอกชนในวงกว้าง ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงควรศึกษาและติดตามทางเลือกยุทธศาสตร์เหล่านี้ เพื่อให้สามารถเตรียมพร้อมรับมือได้ทันเหตุการณ์

บราลี รัตนปิณฑะ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

นางสาวบราลี รัตนปิณฑะ
อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร)

นายภัสสรศรีรัฐ นิลพันธ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร)

นางสาวณัฐพร โพธิ์ยอด
เลขาอนุการเอก (ฝ่ายศุลกากร)

กองบรรณาธิการ

นายกรวีร์ ทองอินท์
เจ้าหน้าที่โครงการ Customs Policy
Monitoring Unit

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร
ประจำสถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงบรัสเซลส์

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy, Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 5759
Email: thaicustoms@thaicustoms.be

ท่านผู้อ่านสามารถติดตาม
CPMU News ฉบับอื่น ๆ ได้ที่
<http://brussels.customs.go.th>
หัวข้อ: CPMU News

สารบัญ

02

รายงานความเคลื่อนไหว

คำขวัญวันศุภกการสากลปี 2568 “ศุภกการสร้างผลงาน สืบสานพันธกิจ เพื่อประสิทธิผล มั่นคงและมั่นคง”	20
ศุภกการสวีสเริ่มเก็บ VAT สำหรับสินค้านำเข้า มูลค่ารวมเกิน 150 ฟรังก์สวีส	23
ศุภกการกรีกตรวจยึดกัญชา 105 กิโลกรัม ในสินค้าที่มีต้นทางจากประเทศไทย	25
EU ใช้บังคับ Combined Nomenclature ฉบับปี ค.ศ. 2025	26

03

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การเข้าพบผู้ช่วยทูตศุภกการราชอาณาจักรเบลเยียม ประจำประเทศไทย	28
พิธีเจริญพระพุทรมนต์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาส พระราชพิธีสมมงคลพระชนมายุเท่าพระบาทสมเด็จพระพุทรมยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พุทรมศักราช 2568	29
การประชุมคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน ครั้งที่ 1/2568	30
กิจกรรมเฉลิมฉลองวันศุภกการสากลประจำปี 2568 ตามคำขวัญ “ศุภกการสร้างผลงาน สืบสานพันธกิจ เพื่อประสิทธิผล มั่นคงและมั่นคง”	31

01

บทความประจำเดือน

ความสะดวกในการเข้าถึงเครื่องมือของระบบฮาร์โมนี (Accessibility of the HS Tools)	1
กระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์โมนี (HS Update Process)	5
ความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนี (Ability of the HS to Respond to Emerging Demands)	11

ความสะดวกในการเข้าถึงเครื่องมือของระบบฮาร์โมนाइซ์ (Accessibility of the HS Tools)

สืบเนื่องจากจดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับเดือนธันวาคม 2567 (2024) ได้นำเสนอข้อมูลบางส่วนจากรายงาน The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS) ซึ่งเป็นการศึกษาแนวทางการปรับปรุงระบบฮาร์โมนाइซ์ (Harmonized System: HS)¹ โดยองค์การศุลกากรโลก (WCO) เพื่อนำเสนอสถานะ/ประสิทธิภาพในปัจจุบันของระบบฮาร์โมนाइซ์ พร้อมทั้งประเมินยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุงระบบฮาร์โมนाइซ์ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการและมีความเหมาะสมกับบริบทของห่วงโซ่อุปทานต่อไปในระยะยาว โดยได้รายงานข้อมูลของแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากร (GIRs) และหมายเหตุทางกฎหมาย (Legal Note) ที่มีส่วนสำคัญในการตีความและจำแนกพิกัดศุลกากรไปแล้วนั้น

จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับเดือนมกราคม 2568 (2025) ขอนำเสนอข้อมูลในส่วนของความสะดวกในการเข้าถึงเครื่องมือ กระบวนการปรับปรุงและความสามารถในการตอบสนองความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนाइซ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางของระบบฮาร์โมนाइซ์ ในฐานะหัวใจของงานศุลกากรและห่วงโซ่อุปทานโลกต่อไป

¹ ศึกษาข้อมูลทั่วไปของระบบฮาร์โมนाइซ์ได้ที่จดหมายข่าวศุลกากร CPMU News ฉบับเดือนธันวาคม 2567

บริบทในปัจจุบันของเครื่องมือระบบฮาร์โมนิไซซ์

คณะกรรมการระบบฮาร์โมนิไซซ์ (Harmonized System Committee: HSC) ของ WCO ได้พัฒนาเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการใช้งานระบบฮาร์โมนิไซซ์ เช่น เอกสารคำอธิบายการตีความเลขพิกัดศุลกากร (Harmonized System Exploratory Note: HSEN) เอกสารรวบรวมความเห็นในการจำแนกพิกัดศุลกากร (Compendium of Classification Opinions) และดรรชนีรายการสินค้าตามลำดับตัวอักษร (Alphabetical Index) ซึ่งผู้ประกอบการได้แสดงความต้องการให้เอกสารเหล่านี้สามารถเข้าถึงได้อย่างแพร่หลายมากขึ้น

รายงานการศึกษาระบุว่าเครื่องมือเหล่านี้มีประสิทธิภาพในการอธิบายและชี้แนะการจำแนกพิกัดศุลกากร แต่ทั้งผู้ประกอบการและหน่วยงานศุลกากรมีความกังวลว่าค่าธรรมเนียมเพื่อการเข้าถึงมี**ราคาสูงเกินไป**และเป็นการขัดขวางการทำความเข้าใจและการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเป็นเอกภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบาย (Policy Commission) และการประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (Customs Co-operation Council Sessions) ในช่วงเดือนมิถุนายน 2559 (2016) เคยมีการหารือถึงการให้ใช้เครื่องมือเหล่านี้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ที่ประชุมมีมติให้คงแนวปฏิบัติเดิมไว้ เนื่องจากรายได้ส่วนนี้เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของ WCO ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

© WCO

ในปัจจุบัน ค่าธรรมเนียมเพื่อการใช้เครื่องมือของระบบฮาร์โมนิไซซ์มีราคาสำหรับประเทศสมาชิกที่ถูกกว่าราคาทั่วไปร้อยละ 37.5 และชุดเครื่องมือสำหรับภาคธุรกิจ (ข้อมูลของระบบฮาร์โมนิไซซ์และกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) มีราคาสำหรับประเทศสมาชิกที่ถูกกว่าประมาณร้อยละ 50 ทั้งนี้ ผู้ใช้งานมักใช้เครื่องมือผ่านช่องทางออนไลน์และส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้งานจากประเทศรายได้สูง และเน้นการใช้งานในส่วนข้อมูลทั่วไปของระบบฮาร์โมนิไซซ์ และ HSEN มากที่สุด

อีกหนึ่งประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ**การขาดความหลากหลายทางภาษา** เนื่องจากเครื่องมือของระบบฮาร์โมนิไซซ์มักอยู่ในภาษาอังกฤษหรือภาษาฝรั่งเศสเท่านั้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้และการตีความเครื่องมือเหล่านี้ในทิศทางที่สอดคล้องกัน โดยถึงแม้ว่า WCO จะตระหนักถึงความจำเป็นในการแปลเอกสารให้อยู่ในภาษาอื่น ๆ อย่างมีมาตรฐาน แต่ค่าใช้จ่ายในการแปลเอกสารนั้นมีมูลค่ามหาศาลและการอนุญาตให้หน่วยงานต่าง ๆ นำเอกสารไปแปลได้โดยเสรีจะกระทบต่อยอดการจำหน่ายเครื่องมือซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนของ WCO

อนึ่ง เครื่องมือของระบบฮาร์โมนิไซซ์ในภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส ถือว่าเป็นเอกสารคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ และไม่สามารถนำเนื้อความในภาษานั้น ๆ มาใช้ประกอบการถกเถียงและอภิปรายในที่ประชุม HSC และคณะกรรมการย่อยด้านการทบทวนระบบฮาร์โมนิไซซ์ (Review Sub-Committee: RSC) ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดความไม่ชัดเจนและความคลาดเคลื่อนในเนื้อความภาษาอื่น ๆ อันส่งผลให้เกิดการจำแนกพิกัดศุลกากรที่ไม่สอดคล้องกัน

ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

1. การลดหรือยกเลิกค่าธรรมเนียม เพื่อการใช้เครื่องมือของระบบฮาร์โมนิ

ดังที่ได้กล่าวไปข้างต้น การลดหรือยกเลิกค่าธรรมเนียมของการใช้เครื่องมือของระบบฮาร์โมนิเป็นประเด็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของ WCO เนื่องจากเป็นแหล่งรายได้สำคัญของหน่วยงาน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกและหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะจากประเทศหรือภูมิภาคที่มีรายได้ต่ำ ได้มีการเรียกร้องให้ยกเลิกค่าธรรมเนียมและเพิ่มฉบับแปลในภาษาต่าง ๆ ของเครื่องมือเหล่านี้มาอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถพิจารณาตัวเลือกตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดังนี้

1.1 การกำหนดราคาตามรายได้ของประเทศ (Income-based Tiered Pricing)

การกำหนดราคาที่แปรผันกับรายได้ของประเทศเป็นวิธีการที่ใช้กำหนดค่าธรรมเนียมการเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น องค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) เพื่อสร้างความเสมอภาค (Equity) ตามกำลังรายได้ของแต่ละประเทศ แต่วิธีการกำหนดราคาในรูปแบบนี้มีความท้าทายหลายประการ เช่น ความผันผวนของรายได้ ความซับซ้อนในการจัดการลำดับขั้นของรายได้ กระบวนการตรวจสอบระดับรายได้ ซึ่งมีความซับซ้อนและจำเป็นต้องได้รับการทบทวนเป็นอย่างดีก่อนเริ่มใช้งาน

1.2 การยกเลิกค่าธรรมเนียมหรือ

การกำหนดค่าธรรมเนียมต่ำสุด

เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงของผู้ใช้งานทั้งหมด

หลายประเทศรวมไปถึงประเทศรายได้สูง ได้ให้การสนับสนุนการยกเลิกค่าธรรมเนียมหรือการกำหนดค่าธรรมเนียมต่ำสุด และมีการเสนอส่วนลดให้แก่บางประเทศ แต่ทางเลือกเหล่านี้จะส่งผลให้ WCO ขาดรายได้ จึงทำให้ WCO ต้องหาแหล่งรายได้ใหม่ เช่น การเพิ่มเงินสนับสนุนจากประเทศสมาชิกและการบริจาค ซึ่งต้องสามารถทดแทนรายได้ที่หายไปได้อย่างมั่นคง แต่วิธีการนี้มีความเสี่ยงที่แหล่งรายได้ใหม่จะไม่มีคามยั่งยืน และการเปลี่ยนระบบให้กลับไปเป็นระบบการชำระเงินหลังการเปลี่ยนให้มีการใช้งานโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก จึงสามารถส่งผลให้ WCO ประสบวิกฤติทางการเงินได้

1.3 การจำหน่ายสิทธิ์การเข้าถึงระดับประเทศ

WCO สามารถพิจารณาการจำหน่ายสิทธิ์การเข้าถึงตามภูมิศาสตร์ (Geographical Free Use License) ให้แก่รัฐบาลบางประเทศที่สนใจ เพื่อให้หน่วยงานรัฐหรือภาคเอกชนในประเทศนั้นสามารถใช้เครื่องมือของระบบฮาร์โมนิได้ โดยเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่าง ๆ และถือเป็นการลงทุนของภาครัฐเพื่อส่งเสริมการค้าของประเทศ ถึงแม้ว่าวิธีการนี้จะเสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์หากมีผู้ใช้งานในประเทศที่ไม่มีสิทธิ์มาใช้แพลตฟอร์มของประเทศที่ซื้อสิทธิ์การเข้าถึง ซึ่งทำให้ WCO ขาดรายได้ ดังนั้น ทางเลือกนี้จะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีจำนวนประเทศสมาชิกที่ซื้อสิทธิ์การเข้าถึงจาก WCO มากพอ จนสามารถทดแทนรายได้ที่สูญเสียไปจากยอดขายเครื่องมือแบบดั้งเดิมและมูลค่าความเสียหายจากการละเมิดลิขสิทธิ์

© Storyset, Freepik

1.4 การเปิดให้ใช้เครื่องมือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

เนื่องจากผู้ใช้งานส่วนใหญ่นิยมใช้เครื่องมือเหล่านี้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ WCO จึงสามารถลดจำนวนการจัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อลดต้นทุนสำหรับการผลิต และเปิดให้ประเทศสมาชิกใช้งานเครื่องมือรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งทางเลือกนี้จะเป็นไปได้ หาก WCO สามารถหาแหล่งเงินทุนใหม่ที่สามารถทดแทนรายได้จากการจำหน่ายเครื่องมือของระบบฮาร์โมนาไรซ์ รวมถึงการเพิ่มเงินสนับสนุนจากประเทศสมาชิกเพื่อแลกกับสิทธิการเข้าถึง

ข้อสังเกต

รายงานการศึกษาระบุว่า ยังคงไม่มีแนวทางสำหรับการเปิดให้ใช้เครื่องมือแบบไม่เสียค่าใช้จ่ายโดยที่ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเงินของ WCO สังเกตได้ว่าทางเลือกข้างต้นจะเกิดขึ้นได้จริงก็ต่อเมื่อ WCO มีแหล่งเงินทุนใหม่ที่มั่นคงและยั่งยืนเพียงพอที่จะทดแทนรายได้จากการจำหน่ายเครื่องมือเหล่านี้ได้ โดยประเด็นเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการเงิน (Finance Committee) คณะกรรมการนโยบาย (Policy Commission) และการประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร (Customs Co-operation Council Sessions) ที่ควรเปิดการหารือเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่ การจัดพิมพ์ และการให้ใช้เครื่องมือของระบบฮาร์โมนาไรซ์ควบคู่กันไป

อ้างอิง

WCO. "The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS)."

<https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/exploratory-study-on-a-possible-strategic-review-of-the-hs/final-report-of-the-hs-exploratory-study-2024-english.pdf?db=web>. Accessed 20 December 2024.

กระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์ดแวร์ (HS Update Process)

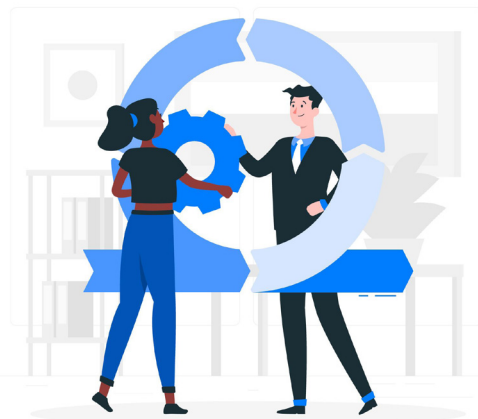
© Freepik

ดังที่ทราบกันดีว่าระบบฮาร์ดแวร์ต้องได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอเพื่อให้สามารถตอบสนองสถานการณ์การดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไปและเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่มักมีอยู่เสมอของระบบฮาร์ดแวร์ฉบับเดิม ซึ่งนอกเหนือจากเนื้อหาและโครงสร้างของระบบฮาร์ดแวร์ที่ต้องได้รับการปรับปรุงแล้ว กระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์ดแวร์ (HS Update Process) ก็ควรได้รับการศึกษาทบทวนเพื่อรับการปรับปรุงเช่นกัน เนื่องจากกระบวนการนี้มีส่วนสำคัญที่จะทำให้การแก้ไขในส่วนอื่น ๆ เกิดขึ้นในห้วงเวลาที่เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ ในส่วนนี้จะนำเสนอการพิจารณาใน 2 ส่วนที่สำคัญของกระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์ดแวร์ ได้แก่ 1. วงรอบการทบทวนระบบฮาร์ดแวร์ (Review Cycle Timing) และ 2. ภาระงานในการปรับปรุงระบบ (Review Cycle Workload)

1. วงรอบการทบทวนระบบฮาร์ดแวร์

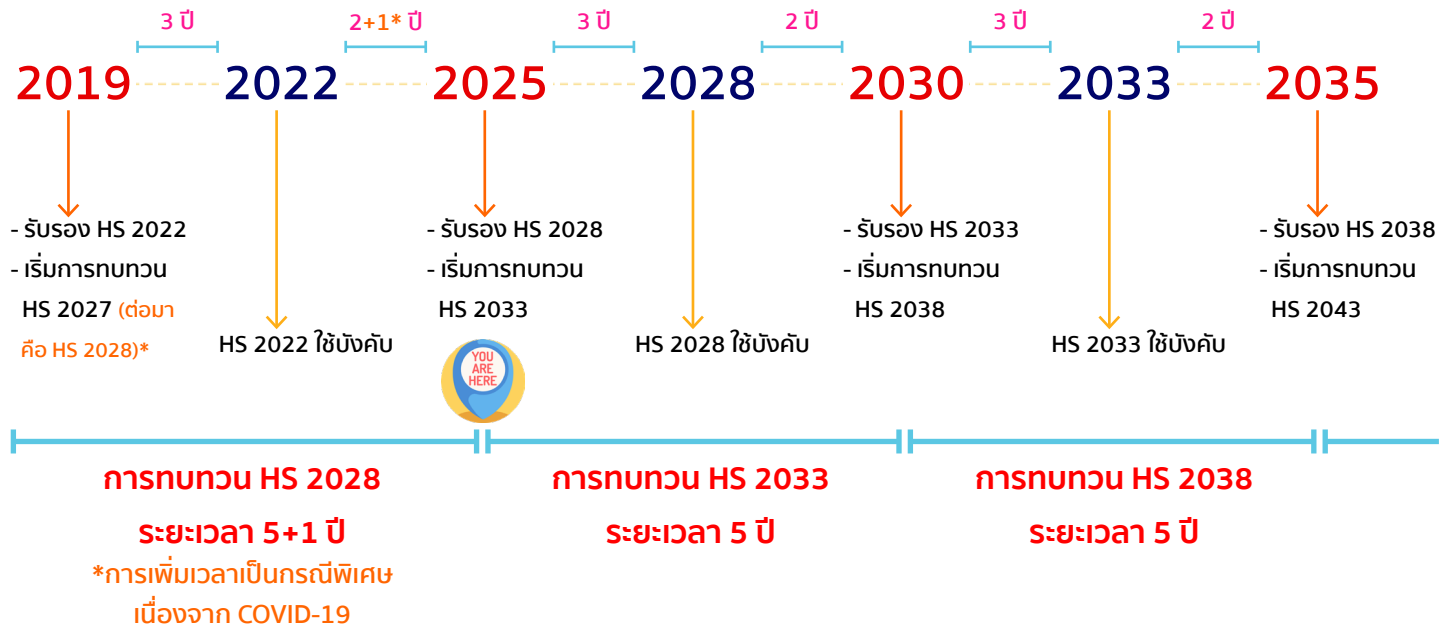
1.1 บริบทในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน วงรอบการทบทวนระบบฮาร์ดแวร์ (Review Cycle) คือ ระยะเวลา 5 ปี ซึ่งเริ่มนับตั้งแต่งานนำเสนอระบบฮาร์ดแวร์ฉบับใหม่ โดยการทบทวนสำหรับระบบฮาร์ดแวร์ ฉบับปี ค.ศ. 2033 (พ.ศ. 2576) จะเริ่มขึ้นภายหลังการประชุมคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากรเดือนมิถุนายน 2568 (2025) และจะมีการนำเสนอร่างข้อเสนอ (Draft Recommendations) เพื่อขอรับการเห็นชอบในเดือนมิถุนายน 2573 (2030)

© Storyset, Freepik

HS Convention ระบุให้ระยะเวลาในช่วงหลังจากการนำเสนอร่างข้อเสนอและได้รับการเห็นชอบ ไปจนถึงการใช้บังคับของระบบฮาร์โมนีฉบับใหม่มีระยะเวลา 3 ปี เช่น ระบบฮาร์โมนี ฉบับปี ค.ศ. 2028 (พ.ศ. 2571) จะมีการนำเสนอร่างและได้รับการรับรองในเดือนมิถุนายนปี 2568 (2025) เพื่อให้หน่วยงานและผู้ประกอบการปรับตัวได้ทันเวลาเมื่อมีการใช้บังคับในเดือนมกราคม 2571 (2028) ทั้งนี้ HS Convention มิได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการทบทวนและเสนอร่างข้อเสนอสำหรับระบบฮาร์โมนีฉบับใหม่ ดังนั้น ระยะเวลาการทบทวนระบบฮาร์โมนีจึงสามารถยืดหยุ่นได้ตามแต่ที่คณะกรรมการระบบฮาร์โมนี (HSC) เห็นสมควร

ทั้งนี้ กรอบระยะเวลา 5 ปี เป็นแนวปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับมาเป็นระยะเวลานาน HSC จึงจะปรับระยะเวลาเมื่อเกิดเหตุสุดวิสัยเท่านั้น เช่น การขยายระยะเวลาการทบทวนของระบบฮาร์โมนี ฉบับปี ค.ศ. 2027 (พ.ศ. 2570) เป็นระยะเวลา 6 ปี จากเดิมที่ควรจะเป็นช่วงปี 2562-2567 (2019-2024) ให้เป็นช่วงปี 2562-2568 (2019-2025) ส่งผลให้ระบบฮาร์โมนีที่ได้รับการปรับปรุงล่าสุดจะใช้บังคับในปี 2571 (2028) หรือที่เรียกใหม่ว่าเป็นระบบฮาร์โมนี ฉบับปี ค.ศ. 2028 (พ.ศ. 2571)

การเปลี่ยนระยะเวลาการทบทวนเช่นนี้ เป็นไปตามมติเอกฉันท์ในการประชุม HSC สมัยที่ 72 ในเดือนตุลาคม 2566 (2023) เนื่องด้วยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้คณะกรรมการไม่สามารถทบทวนได้เสร็จสิ้นในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้ HSC ได้เน้นย้ำว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นกรณีพิเศษเท่านั้น และวงรอบการทบทวนจะยังคงเป็นระยะเวลา 5 ปีต่อไป

รายงานการศึกษาได้พิจารณาความเห็นในแง่มุมต่างๆ เกี่ยวกับกรอบระยะเวลาการทบทวนระบบฮาร์โมนี โดยสามารถแบ่งแนวคิดออกเป็นได้ 3 กลุ่ม คือ 1. การลดระยะเวลา 2. การรักษากรอบระยะเวลาเดิมไว้ และ 3. การเพิ่มระยะเวลา โดยมีกลุ่มที่ต้องการลดระยะเวลาเชื่อว่าระบบฮาร์โมนีต้องมีการปรับตัวที่เร็วขึ้นตามการพัฒนาทางเทคโนโลยีและการเกิดขึ้นของสินค้าใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และกลุ่มที่ต้องการเพิ่มระยะเวลาส่วนใหญ่คำนึงถึงภาระงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่มากเกินไปในกรอบระยะเวลาปัจจุบัน

1.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

การเพิ่ม ระยะเวลาการทบทวน หรือการกำหนดวงรอบการทบทวน ที่แตกต่างกันไปในหมวดต่าง ๆ

ภาคส่วนต่าง ๆ ได้เสนอให้มีการเพิ่มหรือลด กรอบระยะเวลาการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิซ์ และมีบางส่วน เสนอให้กำหนดวงรอบการปรับปรุงสำหรับหมวด (Section) ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีให้มีความรวดเร็วมากกว่า หมวดที่เหลือของระบบฮาร์โมนิซ์

ข้อสังเกต

จากการศึกษา พบว่า **ยุทธศาสตร์นี้ไม่ควรนำไปปฏิบัติใช้** เนื่องจากข้อจำกัดและผลกระทบในแง่ลบ ที่อาจเกิดขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะ**การปรับลด ระยะเวลาทบทวน** ในขั้นแรก การปรับลดระยะเวลาทบทวน จะส่งผลกระทบต่อวงรอบในการปรับปรุงกฎหมาย การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ การปรับเอกสาร และการประชาสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับพิกัดศุลกากรในประเทศ สมาชิก ซึ่งการปรับปรุงที่บ่อยครั้งมากขึ้น ย่อมส่งผลให้เกิด ความล่าช้าในการขนส่งและภาระทางธุรการที่เพิ่มมากขึ้นในช่วงการปรับเปลี่ยนตามระบบฮาร์โมนิซ์ฉบับใหม่ ซึ่งในบางประเทศ มีกระบวนการแก้ไขและปรับตัวตามระบบ ฮาร์โมนิซ์ที่ใช้เวลามากอยู่แล้ว จึงไม่สามารถที่จะปรับตัว กับวงรอบการปรับปรุงที่สั้นไปกว่าระยะเวลา 5 ปีได้

การปรับระยะเวลาการทบทวนให้สั้นลง ยังเป็น การเพิ่มภาระงานให้แก่ภาคเอกชนในการปรับตัวกับระบบ และพิกัดศุลกากรใหม่ เนื่องจากการเพิ่มความไม่แน่นอน ในทางธุรกิจ โดยเฉพาะเมื่อหน่วยงานศุลกากรไม่สามารถ เผยแพร่ตารางตรวจเทียบ (Correlation Tables)² เพื่อให้ ผู้ประกอบการได้ตรวจสอบและศึกษาความเปลี่ยนแปลงได้ ในเวลาที่เหมาะสม จึงมีความเสี่ยงที่ผู้ประกอบการจะล่าช้า พิกัดศุลกากรผิดพลาดและมีการตรวจปล่อยสินค้า ที่ล่าช้า มากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น **การกำหนดวงรอบการทบทวนที่แตกต่าง กันไปในแต่ละหมวด** จะยิ่งสร้างความยุ่งยากใน การปรับตัวของหน่วยงานต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจาก วันที่ในการใช้บังคับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จะยังมีความ หลากหลายและติดตามยากมากขึ้น

จากแบบสอบถามสำหรับสมาชิกสมาคมการค้าและผู้ เชี่ยวชาญทางการค้า พบว่ามีเพียงร้อยละ 9 ที่สนับสนุน การลดระยะเวลาทบทวน โดยที่ร้อยละ 70 ยังคงพอใจกับ วงรอบการทบทวนระยะเวลา 5 ปี โดยที่เหตุผลหลักของการ เสนอให้ลดระยะของวงรอบการทบทวน คือ ความต้องการให้ระบบฮาร์โมนิซ์ปรับตัวได้ทันกับ การเปลี่ยนของเทคโนโลยีและการค้าที่พลิกผันอย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม การลดระยะวงรอบการทบทวนเพียง อย่างเดียว ไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาความไม่ทันเหตุการณ์ ของระบบฮาร์โมนิซ์ได้ เนื่องจากจากต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย อาทิ ข้อจำกัดของภาคส่วนที่สามารถเสนอข้อ เสนอเพื่อการแก้ไข ภาระงานของผู้ที่เกี่ยวข้องใน กระบวนการแก้ไข และลักษณะเฉพาะของการปรับปรุงใน ประเด็นต่าง ๆ ที่ล้วนส่งผลให้กระบวนการปรับปรุงล่าช้า หรือรวดเร็วในบริบทที่แตกต่างกันไป

² รายงานการศึกษาของ WCO มีการวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุง ตารางตรวจเทียบไว้โดยเฉพาะ ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ใน รายงานต้นฉบับ

ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือทางศุลกากร สมัยที่ 121/122 ปี 2566 เคยมีการหารือเรื่องการปรับลดระยะเวลาการทบทวนพิกิตศุลกากรของสินค้าเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีประเทศสมาชิกแสดงความกังวลเกี่ยวกับความสามารถในการปรับปรุงระบบภายในประเทศเพื่อใช้บังคับการเปลี่ยนแปลงได้ทันเวลา และ WCO อาจไม่มีทรัพยากรเพียงพอต่อการเพิ่มวงรอบการปรับปรุงระบบฮาร์โมไนซ์ให้ถี่มากขึ้น

ในกรณีของ**การเพิ่มระยะเวลาการทบทวน** เป็นแนวทางที่ไม่ได้รับการสนับสนุนมากนักจากการศึกษาและแบบสอบถาม เนื่องจากจะส่งผลให้ระบบฮาร์โมไนซ์ไม่สามารถปรับตัวกับบริบททางการค้าได้ทันเวลา ซึ่งการแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ อาจมีความล่าช้าไปแล้วเมื่อระบบฮาร์โมไนซ์ฉบับใหม่มีผลใช้บังคับ

2. ภาระงานในการปรับปรุงระบบฮาร์โมไนซ์

2.1 บริบทในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์การจัดการวาระการประชุม (Agenda) เพื่อปรับปรุงแก้ไขระบบฮาร์โมไนซ์ในช่วงปี 2561-2565 (2018-2022) พบว่ามีวาระการประชุมที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น มีจำนวนโดยเฉลี่ย 212 วาระต่อปี ซึ่งมากขึ้นหลายเท่าตัวจากจำนวนโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2531-2535 (1988-1992) ซึ่งมีเพียง 65 วาระต่อปีเท่านั้น โดยมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความยอมรับและการใช้งานระบบฮาร์โมไนซ์ที่เพิ่มมากขึ้นจึงทำให้มีส่วนร่วมจากประเทศสมาชิกภาคีมากขึ้น และความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์ เช่น การที่สินค้าสามารถนำไปใช้งานในรูปแบบใหม่ นำไปผสมรวม และมีสินค้าประเภทใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นอกเหนือจากคำร้องเพื่อขอการจำแนกพิกิตศุลกากร (Classification Request) สำหรับสินค้าใหม่แล้ว จำนวนวาระการประชุมยังเพิ่มมากขึ้นจากคำร้องเดิมที่ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ซึ่งถูกรวมเข้าในวาระการประชุมใหม่ในรูปแบบของการศึกษาเพิ่มเติม (Further Study) สำหรับวาระที่ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ หรือในรูปแบบของข้อสงวน (Reservation) สำหรับวาระที่พิจารณาเสร็จสิ้นแล้วแต่มีข้อโต้แย้งในคำตัดสิน นอกจากนี้ ยังพบว่าคำร้องส่วนใหญ่มักมีความซับซ้อนและต้องมีการศึกษาในเชิงลึกมากขึ้น

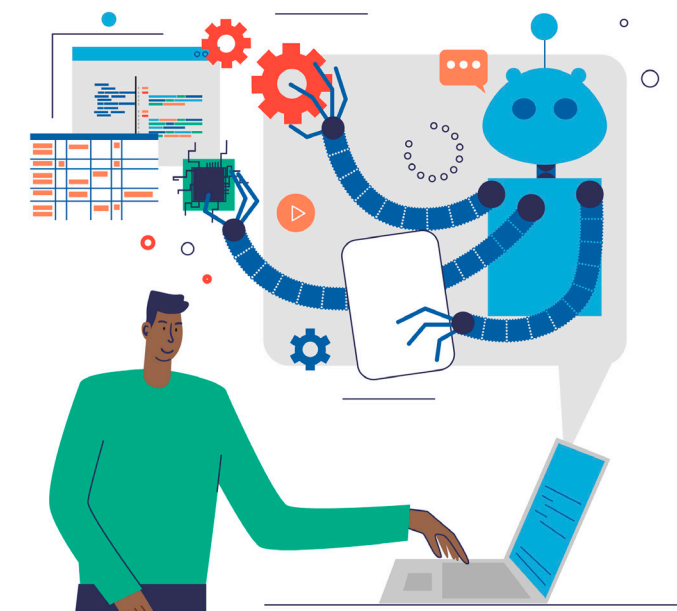
ถึงแม้ว่าภาระงานของวาระการประชุมและการศึกษาวิจัยในเชิงลึกจะเพิ่มขึ้น แต่จำนวนเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการ WCO ยังคงเดิม โดยมีจำนวน Technical Officer และ Technical Attache ใน Nomenclature Sub-directorate รวม 12 คนเท่านั้น จึงทำให้เจ้าหน้าที่พบความท้าทายในการเผยแพร่เอกสารการทำงาน (Working Document) ของคำร้องต่าง ๆ ได้ทันเวลา โดยสำนักเลขาธิการมีเวลา 4 สัปดาห์หลังจากการเผยแพร่วาระการประชุม ในการเตรียม แปล และเผยแพร่เอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมหลัก และยังมีการประชุมเตรียมการ และการสนับสนุนงานในด้านอื่น ๆ ของ WCO จึงทำให้เจ้าหน้าที่ในส่วนงานมีสถิติการทำงานล่วงเวลาและการไม่ใช้สิทธิวันลาที่สูง

การประชุม Harmonized System Committee สมัยที่ 74 ณ กรุงบรัสเซลส์ เดือนตุลาคม 2567

ในส่วนของผู้แทนจากประเทศสมาชิกที่มาร่วมการประชุม พบว่าการประชุม HSC และ RSC ในแต่ละครั้ง เป็นการประชุมที่มีวาระการประชุมมากและมีระยะเวลาประชุมยาวประมาณ 2 สัปดาห์ จึงเป็นภาระงานที่หนักสำหรับผู้แทนในการเตรียมการและติดตามวาระการประชุมทั้งหมด ทั้งยังเป็นการใช้งบประมาณของหน่วยงานในการส่งผู้เชี่ยวชาญมาเข้าร่วมการประชุมที่มากกว่าการประชุมในกรอบอื่น ๆ ของ WCO โดยบางประเทศได้แก้ปัญหาด้วยการมอบหมายให้ผู้ช่วยทูตศุลกากร (Customs Attache) ที่ประจำอยู่ที่กรุงบรัสเซลส์ให้เข้าร่วมประชุมแทน แต่ประสิทธิภาพของแนวทางนี้ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญในระบบฮาร์โมนไนซ์ของผู้ช่วยทูตศุลกากรรายนั้น ๆ ซึ่งบ่อยครั้งที่การประชุม HSC มีการหารือในประเด็นทางเทคนิคที่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางระบบฮาร์โมนไนซ์มาเข้าร่วมประชุม

ทั้งนี้ ยังพบว่าวาระการประชุมส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับคำร้องในการจำแนกพิกัดศุลกากร แต่มีส่วนน้อยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจำแนกพิกัดศุลกากรที่ไม่สอดคล้องกันระหว่างประเทศสมาชิก (Classification Discrepancy) ถึงแม้ว่าจะเป็นปัญหาที่สำคัญของระบบฮาร์โมนไนซ์ โดยอาจมีสาเหตุมาจากการที่หน่วยงานศุลกากรประเทศสมาชิกประสงค์ที่จะสืบสวนและหารือเพื่อหาทางแก้ไขระหว่างกันก่อนในเบื้องต้น และจะนำเข้ามาเป็นวาระการประชุมใน HSC หากไม่สามารถหาข้อสรุปได้

© Freepik

2.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

1. การใช้เครื่องมืออัตโนมัติ เพื่อส่งเสริมกระบวนการทำงาน และรูปแบบเอกสารที่มีประสิทธิภาพ

เครื่องมืออัตโนมัติเพื่อส่งเสริมกระบวนการทำงาน (Workflow Automation) การกำหนดรูปแบบเอกสาร (Template Automation) การทำให้เอกสารมีความเรียบง่าย (Simplification of Document Layout) สามารถเข้ามาช่วยเหลือการทำงานที่มีเอกสารจำนวนมากในกระบวนการปรับปรุงระบบฮาร์โมนไนซ์ได้ เครื่องมือนี้ช่วยให้มีการแก้ไขและส่งต่อเอกสารได้อย่างเป็นระบบ โดยสามารถลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนและช่วยให้เอกสารถูกผลิตและส่งต่ออย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทั้งนี้ WCO ได้มีการใช้ระบบการจัดการเอกสารที่มีชื่อว่า Meeting Management System (MMS) เพื่อตรวจสอบ อนุมัติ และเผยแพร่เอกสารในเว็บไซต์ แต่ระบบดังกล่าวมีข้อบกพร่องหลายประการ อาทิ การสูญหายของเอกสาร การจำกัดประเภทของเอกสาร โดย WCO อยู่ระหว่างการเปลี่ยนระบบผลิตเอกสารของทั้งองค์กรให้เป็นโปรแกรม Microsoft 365 และกำลังพัฒนาระบบการจัดการเอกสารภายในที่คาดว่าจะแก้ไขข้อบกพร่องของโปรแกรม MMS ได้

ข้อสังเกต

การเปลี่ยนและพัฒนาระบบการจัดการเอกสารจะช่วยให้การผลิตและเผยแพร่เอกสารให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่เป็นประเด็นการพัฒนาที่มีขอบเขตมากกว่าอำนาจของ Nomenclature Sub-directorate และจะกระทบส่วนงานอื่น ๆ ด้วย ยุทธศาสตร์นี้จึงต้องได้รับการเห็นชอบจากทุกส่วนงานและควรพิจารณาในยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ WCO

2. การปรับปรุงระบบค้นหา และการพัฒนาระบบอ้างอิง

เนื่องจากการปรับปรุงระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับเอกสารจำนวนมาก ผู้เข้าร่วมประชุมและเจ้าหน้าที่ WCO จึงมักใช้ระบบการค้นหา (Search Functionality) เพื่อหาคำสำคัญของหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น ๆ และอ้างอิงเอกสารเดิมเพื่อร่างเอกสารรายงานความคืบหน้า แต่ด้วยจำนวนเอกสารที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง WCO จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบค้นหาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งยังควรพัฒนาระบบอ้างอิง (Cross-referencing Functionality) เพื่อให้สามารถค้นหาจากเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ในเวลาเดียวกัน ช่วยให้ผู้ใช้งานเห็นข้อมูลที่ต้องการในเอกสารที่หลากหลายและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างครอบคลุม

ข้อสังเกต

การพัฒนาระบบค้นหาและระบบอ้างอิงสามารถทำได้ด้วยการใช้เทคนิคการจัดการฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหาก WCO ยังไม่มีระบบการจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพมากพอ จะต้องเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้ามาช่วยปรับปรุงระบบภายในให้สามารถรองรับการค้นหาและเชื่อมโยงข้อมูลที่ดียิ่งขึ้น และยุทธศาสตร์นี้ควรถูกพิจารณาในยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ WCO เช่นกัน

อ้างอิง

WCO. "The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS)."

<https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/exploratory-study-on-a-possible-strategic-review-of-the-hs/final-report-of-the-hs-exploratory-study-2024-english.pdf?db=web>. Accessed 20 December 2024.

ความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการใหม่ของระบบฮาร์โมนิโอซ (Ability of the HS to Respond to Emerging Demands)

ระบบฮาร์โมนิโอซต้องสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายและบริบททางการค้าของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งประเด็นความท้าทายด้านต่าง ๆ ที่ได้นำเสนอไปแล้วข้างต้นล้วนส่งผลให้ระบบฮาร์โมนิโอซปรับปรุงได้ช้าลง ทั้งนี้ ระบบฮาร์โมนิโอซก็มีปัจจัยภายในที่ขัดขวางไม่ทำให้ระบบตอบสนองความคาดหวังของผู้ใช้งานได้ดีเท่าที่ควร โดยสามารถสรุปปัจจัยเหล่านั้นได้ 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ระบบฮาร์โมนิโอซถูกกำหนดมาให้เป็นเครื่องมือควบคุมสินค้าและจัดเก็บรายได้บริเวณพรมแดน จึงมีข้อกำหนดให้ต้องตรวจสอบสินค้าว่าถูกจำแนกพิกัดศุลกากรอย่างถูกต้องโดยที่สามารถเปิดตรวจสอบสินค้า ทดสอบและยืนยันได้ว่าสินค้านั้นมีคุณลักษณะตรงตามพิกัดที่สำแดงมาจริง ทั้งนี้ คุณลักษณะหลายประการ เช่น วิธีการผลิต วัตถุประสงค์การใช้งานขั้นสุดท้าย (End Use) ไม่สามารถตรวจสอบได้จากการเปิดตรวจและสังเกตลักษณะสินค้า
2. หลายภาคส่วนมีความคาดหวังให้ระบบฮาร์โมนิโอซมีความเฉพาะเจาะจงในการจำแนกสินค้ามากขึ้น แต่มีข้อจำกัดในเชิงโครงสร้างที่ระบบฮาร์โมนิโอซจะมีประเภทย่อย (Sub-heading) ได้ไม่เกิน 9 กลุ่มเท่านั้นในแต่ละประเภท (Heading) ทำให้ระบบฮาร์โมนิโอซไม่สามารถกำหนดพิกัดศุลกากรที่เฉพาะมากขึ้นตามความต้องการได้
3. ชีตความสามารถและความเร็วในการปรับปรุงระบบฮาร์โมนิโอซยังไม่เท่าทันกับความเร็วของการเปลี่ยนแปลงและความต้องการใหม่ เนื่องจากการเจรจาเพื่อการปรับปรุงมีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงข้อกฎหมายด้านการเงิน (อัตราภาษีและอากร) ของกฎหมายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ จึงทำให้การปรับปรุงใช้เวลานานและซับซ้อน

ปัจจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีให้สามารถตอบสนองความต้องการใหม่นั้นต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับความจำเป็นในแต่ละประเด็น โดยขอเสนอประเด็นที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

1. ข้อยกเว้น ด้านการตรวจสอบสินค้า

1.1 บริบทในปัจจุบัน

การเปิดตรวจสินค้า (Physical Check) มีความสำคัญต่อการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายและการจำแนกพิกัดศุลกากรที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม สินค้าและคุณลักษณะของสินค้าในพิกัดต่าง ๆ ในปัจจุบันมีความซับซ้อนและไม่สามารถตรวจสอบได้เพียงจากการเปิดตรวจสินค้า เช่น การตรวจสอบสินค้าที่มีความอ่อนไหวต่อสิ่งแวดล้อมกำหนดให้ตรวจสอบปัจจัยทางการผลิตของสินค้านั้นด้วย เช่น การใช้พลังงานที่ยั่งยืนในกระบวนการผลิต การมีวัตถุประสงค์การใช้งานขั้นสุดท้าย (End Use) ในอุตสาหกรรมการผลิตพลังงานสะอาด เป็นต้น

นอกจากนี้ ภาคอุตสาหกรรมยังมีความประสงค์ที่จะให้มีการจำแนกพิกัดศุลกากรตามกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry-based Classification) เช่น การกำหนดพิกัดศุลกากรร่วมกันสำหรับชิ้นส่วนรถยนต์ทั้งหมด ซึ่งจะสร้างความยากลำบากในการตรวจสอบสินค้าเช่นกัน เนื่องจากวิธีการดังกล่าวจะทำให้สินค้าที่มีวัตถุประสงค์หลากหลาย (Multiuse Goods) ถูกจำแนกด้วยพิกัดที่แตกต่างกันตามประเภทของภาคอุตสาหกรรมที่นำเข้าสินค้านั้น โดยที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างแน่ชัดจากการเปิดตรวจ

ความท้าทายของการตรวจสอบการจำแนกพิกัดศุลกากรของสินค้ามี 2 ประเด็น คือ 1. การตรวจสอบข้อเท็จจริงของสินค้าว่าเป็นไปตามคุณลักษณะที่กล่าวจริงหรือไม่ และ 2. การตีความเนื้อหาของกฎหมายและขอบเขตของข้อบทในระบบฮาร์โมนีที่เกี่ยวข้องกับสินค้านั้น ๆ โดยในประเด็นที่ 2 นี้มีความเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของเนื้อหาของความในระบบฮาร์โมนีที่ได้รับการปรับปรุงเช่นกัน โดยในปัจจุบัน มีการใช้วิธีการตรวจสอบการจำแนกพิกัดศุลกากรดังนี้

- **การตรวจสอบลักษณะสินค้าด้วยการเปิดตรวจ** คือวิธีการตรวจสินค้าแบบดั้งเดิมของระบบฮาร์โมนีโดยใช้การสังเกตลักษณะทางกายภาพของสินค้า เช่น การตรวจสอบกรรไกร พิกัดศุลกากร 82.13 สามารถทำการตรวจสอบได้ด้วยตาเปล่าของเจ้าหน้าที่
- **การทดสอบสินค้าในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ศุลกากร** พิกัดศุลกากรส่วนใหญ่ในครั้งแรกของระบบฮาร์โมนี ซึ่งมักเป็นสินค้ากลุ่มเคมีภัณฑ์ ถูกกำหนดให้ต้องได้รับการตรวจสอบยืนยันในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ศุลกากร ทั้งนี้ พบว่ามีสินค้าเพียงร้อยละ 0.5 เท่านั้นที่ได้รับการตรวจสอบ เนื่องจากประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ศุลกากรเพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดในเชิงการวิเคราะห์ที่ไม่เพียงพอต่อการจำแนกประเภทสินค้า โดยเฉพาะในกรณีของการตรวจสอบพลาสติกใหม่และพลาสติกรีไซเคิล ที่ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ยังไม่มีแนวทางแยกความแตกต่างและคำนวณสัดส่วนของพลาสติกรีไซเคิลที่น่าเชื่อถือ

© Japanese Customs

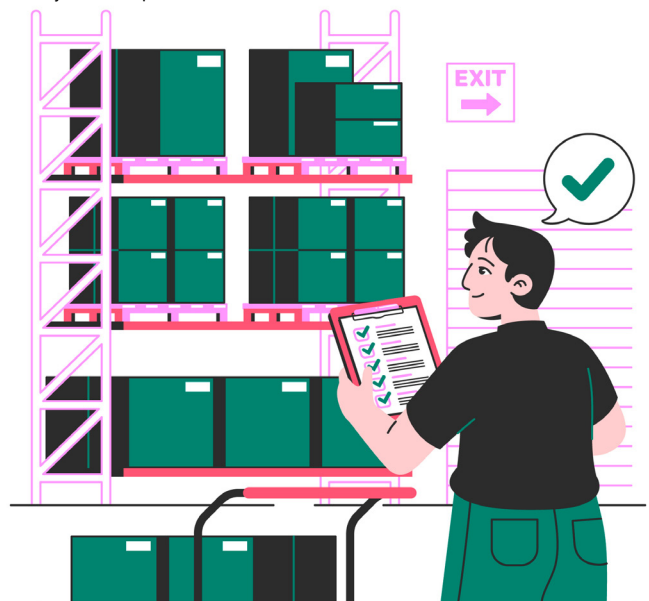
- **การตรวจสอบยืนยันด้วยหนังสือรับรอง** สินค้าบางประเภทจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบที่ใช้เทคนิควิธีการเฉพาะทางที่ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์สุลการยังไม่สามารถตรวจสอบได้ จึงจำเป็นต้องใช้หนังสือรับรองการตรวจสอบจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง โดยระบบฮาร์โมนีซได้มีข้อกำหนดนี้สำหรับสินค้าบางประเภทอย่างชัดเจน เช่น รีเอเจนต์ที่มีวัตถุรองรับหรือรีเอเจนต์ปรุงแต่งแล้ว (พิกัดศุลกากร 38.22) ที่ระบุว่าต้องเป็นวัตถุอ้างอิงที่รับรองแล้ว (Certified Reference Materials) และคำอธิบายใน HSEN ระบุว่า ยางธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค หรือ TSNR (พิกัดศุลกากร 4001.22) ต้องมีใบรับรองแนบสำหรับการค้า

ทั้งนี้ การตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้งานขั้นสุดท้ายยังไม่มีมีการปรับใช้อย่างแพร่หลาย แม้หลายภาคส่วนจะมีความเข้าใจผิดว่ามีมีการใช้อย่างแพร่หลายแล้วจากการตีความคำนิยามของ**วัตถุประสงค์การใช้งานขั้นสุดท้าย (End Use)** สืบสนกับคำนิยามของ**วัตถุประสงค์การใช้งานที่ออกแบบมา (Design Use)** ยกตัวอย่างเช่น เลื่อยเพื่อการแปรรูปหิน (พิกัดศุลกากร 8464.10) กับ เลื่อยเพื่อการแปรรูปไม้ (พิกัดศุลกากร 8465.91) มีการจำแนกพิกัดให้อยู่ในประเภทที่ต่างกันอย่างชัดเจนตาม Design Use เจ้าหน้าที่จึงจะเน้นตรวจสอบว่าสินค้าที่สำแดงมาว่าเป็นเลื่อยเพื่อการแปรรูปหินนั้นมีใบเลื่อยที่ทำมาจากเพชรที่ออกแบบมาเพื่อใช้ตัดหินหรือไม่ โดยไม่ได้สนใจว่าสินค้านั้นจะถูกนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ใดอย่างแท้จริง หรือ End Use หลังการนำเข้าคืออะไร

ถึงแม้ว่าขอบทของระบบฮาร์โมนีซบางส่วนจะระบุถึง End Use ของสินค้า เช่น การใช้คำว่า **“ชนิดที่ใช้สำหรับ (of a kind used for)”** เช่น เมล็ดผล และสปอร์ **ชนิดที่ใช้สำหรับการเพาะปลูก** (พิกัดศุลกากร 12.09) หรือคำว่า **“สำหรับใช้ใน (for)”** เช่น เครื่องจักรที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี **สำหรับใช้ใน**อุตสาหกรรมปรุงแต่งหรือผลิตอาหารหรือเครื่องดื่ม (พิกัดศุลกากร 84.38) แต่กระบวนการตรวจสอบสินค้ายังคงเน้นอยู่ที่การตรวจสอบคุณสมบัติตามการออกแบบ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไปจากวัตถุประสงค์ของการใช้งานจริง

ความท้าทายของการตรวจสอบ End Use คือ ความจำเป็นของการตรวจสอบหลังการนำเข้าว่าสินค้านั้นถูกนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่สำแดงมาในขณะนำเข้ามาจริงหรือไม่ ซึ่งหากมีการกำหนดให้ใช้แนวทางนี้จริง หน่วยงานศุลกากรหลายแห่งทั่วโลก จะประสบความท้าทายทางการเงินและทรัพยากรบุคคลในการดำเนินการตามแนวทางตรวจสอบเช่นนี้ และอาจนำไปสู่ความทับซ้อนทางอำนาจหน้าที่กับหน่วยงานที่ควบคุมอุตสาหกรรมในประเทศ การตรวจสอบ End Use ของสินค้าจึงมักเกิดขึ้นในลักษณะเป็นมาตรการพิเศษสำหรับการควบคุมสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์บางชนิด แทนที่การใช้เป็นมาตรการด่านพิกัดศุลกากรซึ่งจะต้องนำไปใช้บังคับอย่างครอบคลุม

© storyset, Freepik

นอกจากนี้ การใช้หนังสือรับรองในการตรวจสอบสินค้าถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจนสำหรับสินค้าประเภทเดียวเท่านั้น คือ รีเอเจนต์ที่มีวัตถุรองรับหรือรีเอเจนต์ปรุงแต่งแล้ว (พิกัดศุลกากร 38.22) แต่ข้อกำหนดให้หนังสือรับรองของสินค้าอย่างธรรมชาติที่กำหนดไว้ในทางเทคนิค หรือ TSNR (พิกัดศุลกากร 4001.22) เป็นเพียงคำอธิบายใน HSEN ที่ไม่มีผลใช้บังคับทางกฎหมาย จึงกล่าวได้ว่าการตรวจสอบสินค้าด้วยหนังสือรับรองไม่มีการใช้อย่างแพร่หลายเช่นกัน เนื่องจากยังไม่มีระบบการรับรองสินค้าประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับอย่างสากล เช่น มีระบบการรับรองที่หลากหลายของไม้จากแหล่งที่มาที่ยั่งยืน ผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก คาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) และการรับรองการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละประเทศมีขอบเขตการยอมรับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ การใช้หนังสือรับรองยังคงเป็นทางเลือกเดียวสำหรับการตรวจสอบคุณลักษณะของสินค้าที่ไม่สามารถสังเกตได้จากการเปิดตรวจ เช่น ปริมาณพลาสติกรีไซเคิล คุณภาพของแรงงาน และความยั่งยืนในการผลิต ที่เป็นประเด็นสำคัญของห่วงโซ่อุปทานโลกในปัจจุบัน

1.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

1. การใช้เกณฑ์ด้านหนังสือรับรองอย่างจำกัด

ดังที่กล่าวไปข้างต้นว่าการใช้หนังสือรับรองยังคงเป็นทางเลือกเดียวในการตรวจสอบคุณสมบัติสินค้าที่ไม่สามารถสังเกตได้จากลักษณะทางกายภาพ จึงควรมีการใช้หนังสือรับรองในการตรวจสอบการจำแนกพิกัดศุลกากร แต่รายงานการศึกษาระบุให้ใช้แนวทางนี้อย่างจำกัด ในกรณีที่ไม่มีความเสี่ยงในการตรวจสอบสินค้าแล้วเท่านั้น เนื่องจากในปัจจุบัน ยังไม่มีระบบการรับรองสินค้าที่เป็นสากล อีกทั้งจะเพิ่มต้นทุนการผลิตและผู้ประกอบการต้องเผยแพร่ข้อมูลความลับทางการค้าบางส่วนเพื่อรับการตรวจสอบในประเด็นต่าง ๆ หากมีการกำหนดให้ใช้หนังสือรับรองประกอบการจำแนกพิกัดศุลกากรอย่างแพร่หลาย จึงมีความเสี่ยงที่จะได้รับการต่อต้านจากภาคธุรกิจและความไม่สม่ำเสมอในการใช้บังคับ

ทั้งนี้ การวางรากฐานหรือมาตรฐานการใช้หนังสือรับรองจะเป็นผลดีต่อการดำเนินนโยบายตามความตกลงระหว่างประเทศที่มีแนวโน้มจะกำหนดให้สินค้าต้องมีหนังสือรับรองกำกับสำหรับการขนส่งระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต โดยในปัจจุบัน รายงานการศึกษามีข้อเสนอแนะสำหรับการใช้ระบบหนังสือรับรองดังนี้

- การจำกัดแนวทางนี้ไว้เป็นทางเลือกสำหรับกรณีพิเศษที่ไม่มีแนวทางในการตรวจสอบสินค้ารูปแบบอื่นแล้ว
- กำหนดความชัดเจนว่าหนังสือรับรองรูปแบบใดหรือมาตรฐานใดที่ได้รับการยอมรับ หรือไม่ได้รับการยอมรับ
- แนะนำให้ประเทศสมาชิกสามารถแยกความแตกต่างหรือแบ่งย่อยประเภทของหนังสือรับรองได้เพิ่มเติมในระดับประเทศ

ข้อสังเกต

การกำหนดให้ใช้หนังสือรับรองกำกับการจำแนกพิกัดศุลกากรเป็นทางเลือกที่ใช้บังคับได้ยาก และเป็นไปได้อาจจะไม่มีการใช้บังคับอย่างเป็นทางการ เนื่องจากประเทศสมาชิกจะมีขอบเขตในการยอมรับหนังสือรับรองที่แตกต่างกัน แต่เป็นทางเลือกสามารถวางรากฐานให้ระบบฮาร์โมนิส์สามารถรับมือกับความต้องการรูปแบบใหม่ของระบบการค้าโลกได้ในอนาคต โดยหากทางเลือกนี้ได้รับการยอมรับ สินค้ารูปแบบใหม่หรือปัญหาความซับซ้อนของการตรวจสอบสินค้าจะได้รับการแก้ไขโดยการใช้หนังสือรับรองที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ได้มาก ทั้งนี้ HSC ควรศึกษาผลกระทบของการใช้หนังสือรับรองต่อภาคธุรกิจและความพร้อมของหน่วยงานที่จะทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองสำหรับสินค้าประเภทต่าง ๆ อย่างละเอียดก่อนการใช้บังคับ

2. การพัฒนาระบบที่รองรับ ข้อมูลเพิ่มเติมของสินค้า

ในปัจจุบัน สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิลมีการใช้ระบบฐานข้อมูลคุณลักษณะสินค้า (Products' attributes Database) ที่ผู้นำเข้าสามารถเพิ่มข้อมูลที่จำเป็นต่อการจำแนกพิกัตศุลกากรในการนำเข้าสินค้าครั้งแรก ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกในการนำเข้าสินค้าครั้งต่อไป และช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตรวจสอบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่อยู่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในใบขนสินค้าของศุลกากร

ทั้งนี้ ความซับซ้อนของกระบวนการตรวจสอบ เช่นนี้ คือ การพิจารณาว่าคุณลักษณะของสินค้าใดบ้างที่ผู้นำเข้าต้องแจ้งในฐานข้อมูล ซึ่งต้องได้รับคำปรึกษาจากหน่วยงานรัฐหลายหน่วยงาน ผู้นำเข้า-ส่งออก ผู้ผลิต และภาคส่วนต่าง ๆ ในแวดวงการค้าระหว่างประเทศ หากมีการตกลงและยอมรับร่วมกันถึงข้อมูลเพิ่มเติมที่ผู้นำเข้าต้องแจ้งในฐานข้อมูลแล้ว หน่วยงานรัฐจะเก็บข้อมูลที่รายงานไว้ในการนำเข้าครั้งแรกมาใช้กับการนำเข้าสินค้าชนิดเดิมของผู้นำเข้ารายเดิมในครั้งถัดไป เพื่อลดจำนวนสินค้าที่ถูกกักไว้เพื่อการตรวจสอบ

หากมีการขยายวิธีการนี้ไปสู่ระดับภูมิภาคหรือระดับระหว่างประเทศ รายการคุณลักษณะสินค้าที่ผู้นำเข้าต้องรายงานจะมีความละเอียดมากขึ้นตามนโยบายการค้าและมาตรการควบคุมของแต่ละประเทศ แนวทางนี้จึงถือเป็นแนวทางที่ดีในการเก็บข้อมูลสินค้าเพิ่มเติมโดยไม่ปรับเปลี่ยนโครงสร้างของระบบฮาร์โมนีไซส์ แต่เป็นเรื่องยากในการหาข้อตกลงในส่วนคุณลักษณะสินค้า และจำเป็นต้องมีความตกลงหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับใหม่ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะสินค้าโดยตรง อนุสัญญาฉบับใหม่นี้จะมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจสอบสินค้าและการรับรองสินค้าของแต่ละประเทศ ซึ่งมีขอบเขตเกินหน้าที่รับผิดชอบของ WCO

ข้อสังเกต

รายงานการศึกษาแนะนำให้มีการติดตามการทำงานของระบบ Products' attributes Database ของบราซิลต่อไป เพื่อศึกษาความจำเป็นและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดฐานข้อมูลนี้ โดยประเทศสมาชิกที่สนใจสามารถทดลองปรับใช้ระบบที่คล้ายกันในประเทศของตนเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และผลลัพธ์ของการตรวจสอบพิกัตศุลกากรด้วยวิธีการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากมีความต้องการที่จะกำหนดให้มีการใช้ฐานข้อมูลเช่นนี้ในระดับระหว่างประเทศ ควรคำนึงว่าข้อกำหนดด้านข้อมูลคุณลักษณะสินค้าและแนวทางอำนวยความสะดวกทางการค้าของแต่ละประเทศต้องมีมาตรฐานเดียวกัน

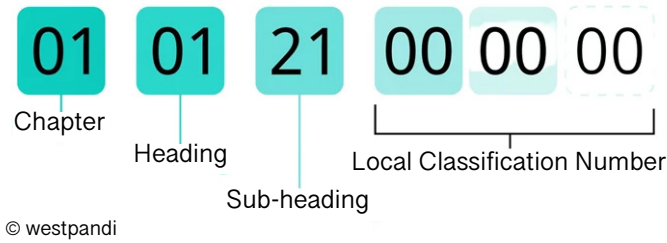
2. ข้อจำกัดเชิงโครงสร้าง

• ความไม่เพียงพอและความซับซ้อนในการเพิ่มเลขพิกัตศุลกากร

พิกัตศุลกากรในระบบฮาร์โมนีไซส์ช่วยส่งเสริมความชัดเจนในสถิติทางการค้า ที่เอื้อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงมาตรการอำนวยความสะดวกและการควบคุมสินค้าตามลักษณะการค้าที่เกิดขึ้นจริง ทั้งยังช่วยให้มีการใช้บังคับข้อกำหนดตามข้อตกลงระหว่างประเทศ มาตรการด้านถิ่นกำเนิดสินค้าและการจำแนกพิกัตศุลกากรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น หลายภาคส่วนมีความคาดหวังให้ระบบฮาร์โมนีไซส์มีความเฉพาะเจาะจงในการจำแนกสินค้า

ทั้งนี้ ระบบฮาร์โมนีไซส์มีข้อจำกัดในเชิงโครงสร้างจากระบบตัวเลขที่จำกัดการเพิ่มพิกัตศุลกากรใหม่ในทางทฤษฎี พิกัตศุลกากรตามระบบฮาร์โมนีไซส์มีทั้งหมด 6 หลัก จึงมีจำนวนเลขพิกัตที่เป็นไปได้มากถึง 999,999 พิกัต ซึ่งเพียงพอต่อการจำแนกสินค้าในห่วงโซ่อุปทานโลก แต่เกิดปัญหาความซับซ้อนในทางปฏิบัติ ดังนี้

HS CODE

- ความจำเป็นในการเพิ่มพิกัดศุลกากรใหม่กระจุกตัวอยู่ในแค่บางตอน (Chapter) และบางประเภท (Heading) เท่านั้น
- โครงสร้างการใช้งานของตอนและหลักเกณฑ์การตีความพิกัดศุลกากร (GIRs) สร้างความยุ่งยากต่อการแยกกลุ่มของประเภท (Heading) เพื่อให้มีพิกัดศุลกากรใหม่ เนื่องจากจะกระทบหลักเกณฑ์ข้อ 3 (ค) และทำให้กระบวนการของระบบตัวเลขประเภทผิดเพี้ยน
- มีตอน (Chapter) 6 ตอน ที่มีโครงสร้างของตอนย่อย (Sub-chapter) ซึ่งทำให้กำหนดประเภท (Heading) ใหม่ยากเป็นพิเศษ

โดยสามารถศึกษาตัวอย่างในกรณีของ 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สัตว์มีชีวิต มีประเภทเพียง 6 ประเภท (พิกัดศุลกากรสุดท้ายคือ 0106.90 สัตว์มีชีวิตอื่น ๆ) จึงทำให้มีพื้นที่ในการเพิ่มพิกัดอีกมาก แต่ไม่มีความต้องการจากผู้ใช้งานให้เพิ่มพิกัด

ตอนที่ 29 เคมีภัณฑ์อินทรีย์ มี 42 ประเภท จากข้อกำหนดที่มีได้สูงสุด 99 ประเภท และมีความต้องการจากผู้ให้เพิ่มพิกัดในตอนนี้อย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในส่วนต้นของตอน ยกตัวอย่างเช่น พิกัดศุลกากร 2903.41 มีการจำแนกพิกัดในประเภทย่อยเรียงกันไปจนถึงพิกัดศุลกากร 2903.49 แล้ว จึงเป็นความท้าทายหากมีความต้องการให้เพิ่มพิกัดสินค้าในกลุ่มนี้ขึ้นอีก

นอกจากนี้ ตอนที่ 29 ยังมีการจัดโครงสร้างด้วยระบบตอนย่อย (Sub-chapter) การเพิ่มประเภทใหม่ในตอนย่อยหนึ่งจะส่งผลให้เลขพิกัดในประเภทถัดไปและในตอนย่อยถัดไปเคลื่อนไปทั้งหมด เช่น การเพิ่มประเภทใหม่ในตอนย่อยที่ 6 สารประกอบคีโตน-ฟังก์ชันและสารประกอบควิโนนฟังก์ชัน (พิกัด 2914.11 ถึง 2914.79) จะทำให้ประเภท 29.15 ถึง 29.42 เคลื่อนไปเป็น 29.44 ถึง 29.71 ซึ่งมีประเภทใหม่เพิ่มขึ้นอีก 29 ประเภท (จากจำนวนตัวเลขใหม่ที่เพิ่มตามกันไป) จากความตั้งใจที่จะเพิ่มเลขประเภทเพียงเลขเดียว

ในระดับประเภทย่อย ความต้องการที่จะเพิ่มประเภทย่อยใหม่จากผู้ใช้งานกระจุกตัวอยู่ที่บางพิกัดเช่นกัน อาทิ ภายใต้ประเภท 29.03 อนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ดของไฮโดรคาร์บอน พิกัด 2903.4 อนุพันธ์ชนิดฟลูออรีนเต็ดของอะไซคลิกไฮโดรคาร์บอนที่อิ่มตัว และ 2903.7 อนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ดของอะไซคลิกไฮโดรคาร์บอน ที่มีฮาโลเจนต่างชนิดกันตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป มีการใช้ประเภทย่อยครบเต็มจำนวนแล้ว ซึ่งเป็นที่น่ากังวลเนื่องจากประเภท 29.03 ครอบคลุมแก๊สที่ถูกควบคุมตามพิธีสารมอนทรีออลว่าด้วยการใช้สารทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน (Montreal Protocol) ที่มีโอกาสจะเพิ่มประเภทย่อยของสารที่ถูกควบคุมเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต

• ความซับซ้อนในการเพิ่มพิกัดศุลกากร สำหรับสินค้าหมุนเวียน

หนึ่งในความต้องการใหม่ของการค้าในปัจจุบันคือการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ซึ่งหลายภาคส่วนได้พยายามเรียกร้องให้ระบบฮาร์โมนไนซ์ช่วยส่งเสริมการค้าสินค้าหมุนเวียน (Circular Goods) ด้วยการกำหนดพิกัดศุลกากรที่สามารถแยกความแตกต่างของลักษณะเฉพาะของสินค้าหมุนเวียนได้ เช่น การมีพิกัดที่ชี้ชัดว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าใหม่ สินค้าใช้แล้ว (Used Goods) หรือสินค้าใช้แล้วนำมาปรับปรุงให้มีสภาพเหมือนของใหม่ (Remanufactured Goods) ไปจนถึงการจำแนกวัสดุที่ใช้ บรรจุภัณฑ์ และปริมาณวัสดุรีไซเคิล การเพิ่มพิกัดใหม่ให้ตอบสนองความต้องการเหล่านี้ก็มีความซับซ้อนมากเช่นกัน โดยศึกษาได้จากตัวอย่าง ดังนี้

ตอนที่ 61 และ 62 สำหรับสินค้าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย

เน้นไปที่ประเภทของผ้าในระดับประเภท หากมีความต้องการที่จะเพิ่มพิกัดที่แสดงความสามารถในการนำไปรีไซเคิล (Recyclability) ของเสื้อผ้า จะไม่สามารถบรรจุเกณฑ์ด้านความสามารถในการนำไปรีไซเคิลได้โดยตรง เนื่องจากคุณสมบัตินี้ไม่สามารถตรวจสอบได้บริเวณพรมแดน

ทั้งนี้ ความสามารถในการนำไปรีไซเคิลสามารถกำหนดได้ด้วยวัสดุที่นำมาผลิตผ้า ดังนั้น การจำแนกพิกัดตามประเภทของเส้นใย (Fibre) ที่นำมาผลิตผ้า จึงจะเป็นมาตรวัดความสามารถในการนำไปรีไซเคิลของสินค้านั้นได้ดีที่สุด แต่พบความซับซ้อนในกลุ่มเส้นใยผสม (Mixed Fibre) เนื่องจากเนื้อความระบุมที่มาจากเส้นใยใช้คำว่า “ทำมาจาก/ทำด้วย... (Of...)” แล้วตามด้วยประเภทเส้นใยที่มีสัดส่วนมากที่สุด ดังนั้น เส้นใยที่ผสมจากฝ้ายร้อยละ 52 และโพลีเอสเตอร์ร้อยละ 48 จะถูกจำแนกว่า “ทำด้วยฝ้าย (Of Cotton)” ซึ่งไม่แตกต่างจากผ้าที่ทำมาจากฝ้ายล้วน

ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการกำหนดระบบการจำแนกใหม่ที่แยกผ้าที่ทำมาจากฝ้ายล้วน ออกจากผ้าฝ้ายผสม โดยพบว่าเส้นใยที่มีความยั่งยืนหลายชนิดถูกจัดให้อยู่ร่วมกับเส้นใยที่ไม่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหลายรายการ การกำหนดพิกัดศุลกากรสำหรับเส้นใยที่มีความยั่งยืนโดยเฉพาะ จึงจะเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมแฟชั่นที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง

อนึ่ง การเพิ่มพิกัดเฉพาะตามแนวทางข้างต้นทำให้เกิดการเพิ่มจำนวนของเลขพิกัดขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก และต้องมีการปรับโครงสร้างของตอนนั้น ๆ ร่วมด้วย หากมีการเพิ่มเลขพิกัดสำหรับประเภทเส้นใยเป็นจำนวนมาก เลขพิกัดศุลกากรในจำนวน 5 หลัก หรือ 6 หลัก ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอาจไม่เพียงพอ

2.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการปรับปรุง

1. การเพิ่มพิกัดศุลกากร ของระบบฮาร์โมนไอซ์เป็น 8 หลัก

ระบบฮาร์โมนไอซ์มีวิวัฒนาการมาจากรหัสพิกัดสินค้า 4 หลัก ของระบบ Brussels Nomenclature ซึ่งปรับมาเป็นรหัสพิกัด 6 หลัก ในระบบฮาร์โมนไอซ์ จึงพิจารณาได้ว่าในบริบทที่สินค้าและความต้องการของผู้ใช้งานเพิ่มมากขึ้น ระบบฮาร์โมนไอซ์ก็สามารถเพิ่มเลขรหัสพิกัดให้เป็น 8 หลักได้เช่นกัน โดยสามารถเพิ่มการแบ่งส่วนย่อย (Subdivision) เพิ่มลงไปอีกจากระดับประเภท ซึ่งเอื้อให้สามารถจำแนกประเภทสินค้าได้ละเอียดมากขึ้นในบางตอนที่มีความต้องการให้เพิ่มเลขพิกัดใหม่เป็นจำนวนมาก โดยไม่จำเป็นต้องปรับโครงสร้างตัวเลขพิกัดของทั้งระบบ

ยุทธศาสตร์นี้จะสร้างภาระงานให้ WCO และหน่วยงานศุลกากรในปริมาณมากไม่ต่างจากภาระงานในการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีในด้านอื่น ๆ และจะมีความซับซ้อนในการปรับปรุงทางเทคนิคของระบบเลขพิกัดศุลกากรในประเทศสมาชิก ซึ่งมีความยืดหยุ่นมากน้อยต่างกัน นอกจากนี้ หน่วยงานต่าง ๆ ยังต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และประชาสัมพันธ์แก่ภาคธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้เลขพิกัด 8 หลักได้อย่างราบรื่น ทั้งนี้ ประเด็นการเพิ่มเลขรหัสเป็น 8 หลัก เคยมีการหยิบยกมาพิจารณาแล้วในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย (Policy Commission) ครั้งที่ 68 ในปี 2555 (2012) แต่ไม่ได้รับความเห็นชอบเนื่องจากมีความกังวลเรื่องความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรจำนวนมาก และกระบวนการทำงานของ HSC ยังไม่มีความคล่องตัวมากพอที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงนี้

ข้อสังเกต

การเพิ่มเลขพิกัดศุลกากรเป็น 8 หลัก จะส่งผลดีต่อการค้าโลกในหลายแง่มุม แต่ในปัจจุบัน การใช้บังคับยุทธศาสตร์นี้จะสร้างผลเสียมากกว่าผลดี โดยเฉพาะในประเทศสมาชิกที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรในการปรับปรุงระบบภายในเพื่อให้รองรับพิกัดศุลกากรรูปแบบใหม่ และมีความเสี่ยงที่แต่ละประเทศจะปรับปรุงระบบในระยะเวลาที่ต่างกัน จึงจะสร้างความสับสนและเป็นอุปสรรคทางการค้าในระยะเวลาหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม รายงานการศึกษาเน้นย้ำว่าควรคำนึงถึงความต้องการใหม่จากผู้ใช้งานที่นับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นจนทำให้รหัส 6 หลักไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้อีกต่อไป การพิจารณาให้เริ่มปรับเปลี่ยนเป็นรหัส 8 หลักอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงย่อมจะส่งผลดีมากกว่าการปรับปรุงระบบอย่างฉับพลัน เมื่อกระแสความต้องการใหม่มีเกินขีดความสามารถของระบบฮาร์โมนี

2. การริเริ่มโครงการระบบฮาร์โมนีสีเขียว

การปรับปรุงระบบฮาร์โมนีให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนจำเป็นต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและต้องมีการศึกษาในเชิงลึก เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ซึ่งมีประเทศสมาชิกบางส่วนมีข้อเสนอที่จะช่วยผลักดัน WCO ในประเด็นนี้มากขึ้น แต่โครงสร้างการอนุมัติข้อเสนอเหล่านี้ของ WCO มักมีความซับซ้อนและใช้เวลานาน HSC จึงเสนอให้สำนักเลขาธิการตั้งโครงการพิเศษ เช่น โครงการระบบฮาร์โมนีสีเขียว (Green HS Project) ซึ่งอาจต่อยอดไปเป็นแผนปฏิบัติการศุลกากรสีเขียว (Green Customs Action Plan) ที่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีโดยเฉพาะ ซึ่งควรมีระยะเวลาดำเนินการอย่างน้อย 2 ปี เพื่อให้มีความต่อเนื่องในการศึกษาและการเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขอย่างครอบคลุม

ข้อสังเกต

การดำเนินโครงการเหล่านี้ ต้องใช้เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 2 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิกัดศุลกากรในตอนที่เกี่ยวข้องกับเคมีภัณฑ์และพลาสติก ทั้งยังต้องมีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอต่อการสนับสนุนโครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรายงานการศึกษาระบุว่า แม้ WCO จะตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุงระบบฮาร์โมนีให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แต่งบประมาณและทรัพยากรบุคคลของ WCO นั้นยังไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ Green HS อย่างมีประสิทธิภาพ การหาแหล่งเงินทุนจากประเทศสมาชิกหรือหน่วยงานผู้ให้บริการจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการดำเนินยุทธศาสตร์นี้

ข้อสรุป

ระบบฮาร์โมนาไนซ์เป็นเสมือนหัวใจของงานศุลกากรและการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานโลก การปรับปรุงระบบฮาร์โมนาไนซ์จึงมีความจำเป็นและจะส่งผลกระทบต่อหลายภาคส่วน โดยเฉพาะต่อหน่วยงานศุลกากรที่จะต้องปรับโครงสร้างและระบบภายในให้รองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น โดยรายงานการศึกษาของ WCO ได้คำนึงถึงความสามารถที่แตกต่างกันของประเทศสมาชิกในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลง แต่ก็ยังมีความเห็นว่าข้อเสนอยุทธศาสตร์ที่ได้เสนอไว้ข้างต้นล้วนมีความจำเป็นเร่งด่วนทั้งสิ้น

การปรับปรุงระบบฮาร์โมนาไนซ์เป็นการปฏิรูปที่สำคัญของระบบการค้าโลกที่ต้องอาศัยความร่วมมือในหลายมิติ โดยสังเกตได้ว่าโครงสร้างในปัจจุบันของระบบฮาร์โมนาไนซ์ เป็นอุปสรรคที่สำคัญของการปรับปรุง รายงานของ WCO จึงได้เสนอตัวเลือกยุทธศาสตร์ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างครั้งใหญ่ในหลายประเด็น อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์เหล่านี้ยังไม่เคยมีการใช้บังคับมาก่อนและมีข้อจำกัดด้านเงินทุนสนับสนุน หน่วยงานศุลกากรในประเทศต่าง ๆ จึงควรศึกษาความเป็นไปได้และผลกระทบของการใช้บังคับยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ในบริบทในประเทศของตน เพื่อให้สามารถกำหนดท่าทีต่อยุทธศาสตร์การปรับปรุงระบบฮาร์โมนาไนซ์ได้อย่างเหมาะสม³

³ ทั้งนี้ เนื้อหาที่รายงานในจดหมายข่าวศุลกากรเป็นส่วนหนึ่งจากรายงานของ WCO เท่านั้น ผู้ที่สนใจ สามารถศึกษาเนื้อเพิ่มเติม และบทวิเคราะห์ในกรณีทางเทคนิคในประเด็นอื่น ๆ ได้ในรายงานฉบับเต็ม

อ้างอิง

WCO. "The Exploratory Study on a Possible Strategic Review of the Harmonized System (HS)."

<https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/nomenclature/activities-and-programmes/exploratory-study-on-a-possible-strategic-review-of-the-hs/final-report-of-the-hs-exploratory-study-2024-english.pdf?db=web>. Accessed 20 December 2024.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

คำขวัญวันศุลกากรโลกปี 2568 “ศุลกากรสร้างผลงาน สืบสานพันธกิจ เพื่อประสิทธิภาพ มั่นคงและมั่งคั่ง”

วันที่ 26 มกราคมของทุกปี ถือเป็นวันศุลกากรสากล (International Customs Day) โดยในแต่ละปีองค์การศุลกากรโลก (WCO) จะประกาศคำขวัญเพื่อเป็นแนวทางพัฒนางานด้านศุลกากร คำขวัญในปี 2568 (2025) คือ “ศุลกากรสร้างผลงาน สืบสานพันธกิจ เพื่อประสิทธิภาพ มั่นคงและมั่งคั่ง (Customs Delivering on its Commitment to Efficiency, Security and Prosperity)” ซึ่งมุ่งให้หน่วยงานศุลกากรทั่วโลกทบทวนพันธกรณีตามอนุสัญญาและเครื่องมือทางศุลกากรของ WCO และดำเนินมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับการอำนวยความสะดวก การค้า รักษาความมั่นคงปลอดภัยในห่วงโซ่อุปทานโลก และเสริมสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

คำขวัญนี้เน้นย้ำให้หน่วยงานศุลกากรใช้บังคับนโยบายเพื่อบรรลุพันธกิจต่าง ๆ อย่างจริงจัง และมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในปีนี้ WCO จึงเรียกร้องให้สมาชิกหน่วยงานศุลกากร แสดงความก้าวหน้าที่สามารถวัดผลได้ใน 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency)

- **การปรับปรุงพิธีการศุลกากรให้ทันสมัย:** การทำให้พิธีการศุลกากรเป็นดิจิทัล การพัฒนาเครื่องมือแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ และการเสริมประสิทธิภาพของระบบ Single Window ให้สามารถอำนวยความสะดวกการค้าและลดความล่าช้าให้ได้มากที่สุด
- **การส่งเสริมปฏิบัติการที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและการใช้เทคโนโลยี:** การใช้แนวทางบริหารความเสี่ยงที่ใช้ประโยชน์จากศาสตร์การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และการเรียนรู้ของเครื่อง (Machine Learning) เพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจ การใช้การวิเคราะห์ข้อมูลมหัต (Big Data) เพื่อกำหนดแนวโน้ม คาดการณ์ความเสี่ยง และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
- **การใช้ประโยชน์จากเครื่องมือตรวจสอบโดยไม่เปิดตรวจและอุปกรณ์อื่น ๆ:** การใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น เครื่องเอกซเรย์ หุ่นยนต์ อากาศยานไร้คนขับ (โดรน) การเชื่อมโยงข้อมูลด้วยอินเทอร์เน็ต (IoT) และอุปกรณ์ตรวจสอบแบบพกพาเพื่อเสริมประสิทธิภาพและความแม่นยำโดยไม่ขัดขวางการค้าสินค้าที่ถูกต้องกฎหมาย

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

- **ยกระดับกระบวนการทางการค้าและหุ้นส่วนความร่วมมือ:** การปฏิบัติตามอนุสัญญาเกียวโต (ฉบับแก้ไข) การใช้บังคับนโยบายและเครื่องมือเพื่อวัตถุประสงค์ การกำหนดกระบวนการรับฟังความเห็น เพิ่มกิจกรรมการสื่อสารและเสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือกับภาครัฐและภาคธุรกิจเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการปฏิบัติตามกฎหมาย

2. ความมั่นคง (Security)

- **การเสริมความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทาน:** การใช้บังคับ SAFE Framework และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องเพื่อรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกการค้าโลก
- **การต่อต้านการขนส่งสินค้าผิดกฎหมาย:** เน้นการป้องกันสินค้าต้องห้ามและปราบปรามการค้าสินค้าผิดกฎหมาย เช่น อาวุธขนาดเล็กและเบา สารเคมีตั้งต้น และผลิตภัณฑ์สำหรับการผลิตระเบิดแสวงเครื่อง สินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ และวัสดุกัมมันตรังสี
- **การต่อต้านการฟอกเงิน:** ความร่วมมือกับหน่วยงานด้านภาษี หน่วยข่าวกรองทางการเงิน และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบการปลอมแปลงบัญชีราคาสินค้า และการฉ้อฉลรูปแบบอื่น ๆ สำหรับการโยกย้ายเงินระหว่างประเทศของอาชญากรและกลุ่มผู้ก่อการร้าย
- **เสริมการเตรียมพร้อมต่อสภาวะวิกฤติ:** การพัฒนาแผนการตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางสิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข ภัยธรรมชาติ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ และการเสริมความสามารถในการฟื้นตัวของปฏิบัติการทางศุลกากร

3. ความมั่งคั่ง (Prosperity)

- **การข่มเพาะนวัตกรรมและทักษะผู้ประกอบการ:** ความร่วมมือกับผู้ประกอบการและศูนย์นวัตกรรมในท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนธุรกิจสตาร์ทอัพและธุรกิจใหม่ ด้วยคำแนะนำเกี่ยวกับมาตรการอำนวยความสะดวก พิธีการศุลกากร และโครงการช่วยเหลืออื่น ๆ ความมุ่งมั่นในการกำหนดพิธีการศุลกากรที่เรียบง่าย และเพิ่มความเข้าถึงได้ของข้อมูลเพื่อลดกำแพงการค้าสำหรับธุรกิจทางนวัตกรรมใหม่ที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดโลก
- **การรับประกันการจัดเก็บรายได้และการบริหารจัดการ:** การริเริ่มและการเป็นผู้นำในการทบทวนและพัฒนา ระบบการจัดเก็บและบริหารรายได้ของรัฐบาลอย่างรอบด้าน ทั้งยังมีการสื่อสารที่ดีกับหน่วยงานด้านการประเมินความเสี่ยงและหน่วยงานด้านการตรวจสอบบัญชี การเสริมสร้างทักษะของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้เพื่อให้มีความรู้เท่าทันรูปแบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายโดยการนำเสนอแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย
- **การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน:** การใช้บังคับแนวปฏิบัติทางศุลกากรที่มีความยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม และเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว การใช้บังคับนโยบายของรัฐบาลเพื่ออำนวยความสะดวกต่อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานที่ไม่ปล่อยคาร์บอน และร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศเพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการค้า เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน
- **การพัฒนา นโยบายและเครื่องมือเพื่อการมีส่วนร่วม:** การออกมาตรการที่เอื้อต่อความต้องการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และเน้นการเสริมสร้างความเท่าเทียมทางเพศและความหลากหลายรูปแบบต่าง ๆ การมีนโยบายที่ตอบสนองความท้าทายของหลายกลุ่ม เพื่อรับประกันว่ามีการดำเนินงานศุลกากรอย่างเท่าเทียมและไม่แบ่งแยก

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ในการนี้ WCO ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกร่วมสนับสนุนภารกิจที่เกี่ยวข้องกับคำขวัญดังกล่าว โดยการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จ (Best Practice) และกรณีศึกษาในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศ พร้อมทั้งเชิญเกียรติเจ้าหน้าที่และผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีคุณูปการต่อการเสริมสร้างประสิทธิผล ความมั่นคง และความมั่นคงในงานศุลกากร นอกจากนี้ ยังเชิญชวนให้หน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในกิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาออนไลน์ และโครงการความร่วมมืออื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้บังคับมาตรฐานของ WCO อย่างมีประสิทธิภาพ

อ้างอิง

WCO. "Letter on International Customs Day 2025." https://www.wcoomd.org/-/media/wco/member/global/pdf/about-us/international-customs-day/2025/24sl00167e_letter-international-customs-day-2025.pdf?db=web. Accessed 20 January 2025.

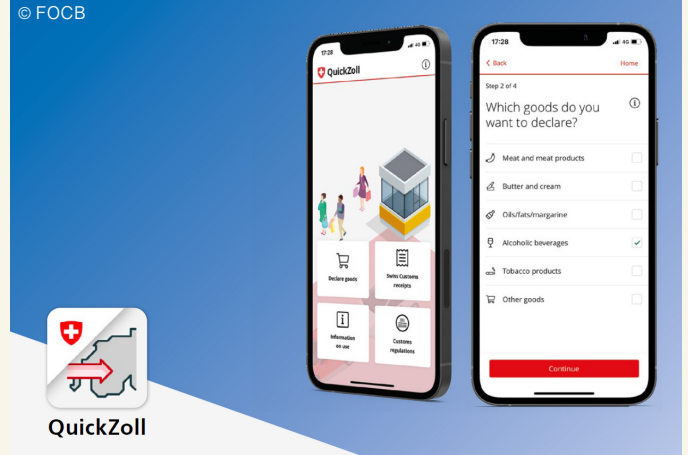

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ศุลกากรสวิสเริ่มเก็บ VAT สำหรับสินค้านำเข้ามูลค่ารวมเกิน 150 ฟรังก์สวิส

นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 (2025) ศุลกากรสหพันธรัฐสวิสได้เริ่มเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax: VAT) สำหรับสินค้านำเข้าเพื่อการใช้ส่วนตัวหรือเพื่อเป็นของขวัญมูลค่ารวมมากกว่า 150 ฟรังก์สวิส (มูลค่าประมาณ 159 ยูโร) ต่อคน ต่อวัน ของพลเรือนและนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศในทุกช่องทาง จากเดิมที่กำหนดมูลค่าขั้นต่ำสำหรับการยกเว้น VAT ไว้ที่ 300 ฟรังก์สวิส ต่อคน ต่อวัน

ในการนี้ มูลค่า VAT จะคำนวณจากมูลค่ารวมทั้งหมดของสินค้า และสินค้านำเข้ายังต้องเป็นไปตามข้อจำกัดปริมาณการนำเข้าเพื่อการยกเว้นอากรขาเข้าของสินค้าบางประเภทด้วย ได้แก่

- เนื้อสัตว์ (ยกเว้นปลาและสัตว์ป่า) 1 กิโลกรัม
- เนยและครีม 1 กิโลกรัม/ลิตร
- น้ำมันพืช ไขมัน และมาการีน 5 กิโลกรัม/ลิตร
- บุหรี่ 250 มวน
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความแรงแอลกอฮอล์โดยปริมาตรไม่เกินร้อยละ 18 ปริมาณ 5 ลิตร
- เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความแรงแอลกอฮอล์โดยปริมาตรตั้งแต่ร้อยละ 18 ปริมาณ 1 ลิตร

หากสินค้านำเข้าเหล่านี้มีปริมาณเกินกว่าที่กำหนด จะต้องชำระอากรที่คำนวณจากปริมาณสินค้าที่เกินไปจากข้อกำหนดโดยพลเรือนและนักท่องเที่ยวสามารถดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน QuickZoll เพื่อสำแดงสินค้าและชำระภาษีอากรได้ด้วยตนเองและศึกษาข้อกำหนดต่าง ๆ ได้โดยละเอียด

มาตรการดังกล่าว เป็นผลมาจากการกดดันของนักการเมืองและภาคธุรกิจค้าปลีกในรัฐ (Canton) บริเวณพรมแดน โดยเฉพาะ St. Gallen และ Thurgau ที่มีพรมแดนติดกับสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและสาธารณรัฐออสเตรียซึ่งมีราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่ถูกกว่าในสวิตเซอร์แลนด์ พลเรือนและนักท่องเที่ยวจำนวนมากจึงมักเดินทางออกไปจับจ่ายใช้สอยสินค้าในประเทศเพื่อนบ้านแล้วนำกลับมาอุปโภคบริโภคในสวิตเซอร์แลนด์ ภาคธุรกิจค้าปลีกสวิสเสียเปรียบในการแข่งขันทางการค้า จึงได้เรียกร้องให้มีการลดมูลค่าขั้นต่ำสำหรับการยกเว้น VAT มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สมาคมผู้บริโภครายหลายแห่งของสวิตเซอร์แลนด์ได้ต่อต้านมาตรการนี้ โดยมองว่าการจับจ่ายใช้สอยข้ามพรมแดนจะช่วยกระตุ้นให้ค่าครองชีพสวิสลดลง

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

อ้างอิง

FOCB. "From 1 January 2025, The Tax-free Limit in Tourist Traffic Will Be Lowered to CHF 150 Per Person." <https://www.bazg.admin.ch/bazg/en/home/teaser-homepage/focus-teaser/senkung-wertfreigrenze.html>. Accessed 29 January 2025.

FOCB. "Customs Info for Private Individuals: Essential Information at a Glance." https://lenews.ch/wp-content/uploads/2025/01/Broschuere_Gut_durch_den_Zoll_web_en.pdf. Accessed 29 January 2025.

Le News. "Swiss Tax Free Allowance Cut From 1 January 2025." <https://lenews.ch/2025/01/03/swiss-duty-free-allowance-cut-from-1-january-2025/>. Accessed 29 January 2025.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

ศุลกากรกรีกตรวจยึดกัญชา 105 กิโลกรัม ในสินค้าที่มีต้นทางจากประเทศไทย

เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2568 (2025) ศุลกากรสาธารณรัฐเฮลเลนิก (กรีซ) ตรวจยึดกัญชา 105 กิโลกรัม ที่มีต้นทางจากประเทศไทย ณ ท่าอากาศยานนานาชาติ กรุงเอเธนส์ โดยสุนัขดมกลิ่นของศุลกากรได้ตรวจสอบความเรียบร้อยของคลังสินค้า พบกลิ่นแปลกปลอมในแท่นวางสินค้า (Pallet) และกล่องกระดาษด้านบนที่บรรจุสินค้า เสื้อผ้าจากประเทศไทย 8 กล่อง

ในเบื้องต้น เจ้าหน้าที่พบกัญชาห่อในพลาสติกและฟอยล์ 168 ห่อ ซุกซ่อนอยู่ในเสื้อผ้าและแท่นวางสินค้า โดยพบว่าเป็นสินค้าที่มาจากประเทศไทย สินค้ามีการถ่ายลำ ณ นครอิสตันบูล สาธารณรัฐตุรกี และมีชื่อผู้รับสินค้า เป็นบริษัทปลอมที่ปลายทาง ณ กรุงเอเธนส์ ในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่ได้ยึดกัญชาไว้เป็นของกลาง และกำลังเริ่มการสืบสวน ขึ้นต้นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ทั้งนี้ ศุลกากรกรีซได้รายงานการตรวจยึดกัญชาที่มีต้นทางจากประเทศไทยอีก 2 ครั้งในไตรมาสที่ 4 ของปี 2567 (2024) โดยพบกัญชา 9 กิโลกรัม ในกระเป๋าสัมภาระของผู้โดยสารที่เดินทางมาจากประเทศไทย ผ่านนครดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และพบกัญชาอีก 10.3 กิโลกรัม ในพัสดุไปรษณีย์จากประเทศไทย ซึ่งได้ดำเนินการสืบสวนและจับกุมผู้ต้องหาได้ 3 ราย

อ้างอิง

"Customs at Athens Airport Seize 105 Kilograms of Cannabis." Ekathimerini. <https://www.ekathimerini.com/news/1260063/customs-at-athens-airport-seize-105-kilograms-of-cannabis/>. Accessed 31 January 2025.

"ΑΑΔΕ: Σημαντικές επιτυχίες στη μάχη κατά του λαθρεμπορίου το δ' τρίμηνο του 2024." Capital. <https://www.capital.gr/oikonomia/3899002/aade-elegktika-apotelesmata-teloneion-d-triminou/>. Accessed 31 January 2025.

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

EU ใช้บังคับ Combined Nomenclature ฉบับปี ค.ศ. 2025

นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2568 (2025) คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ประกาศใช้บังคับ Combined Nomenclature (CN) ฉบับปี ค.ศ. 2025 ซึ่งเป็นระบบพิกัดอัตราศุลกากรของสหภาพยุโรป (European Union: EU) ที่ใช้ในการสำแดงสินค้านำเข้า/ส่งออก และการจัดเก็บสถิติการค้าภายใน EU ประกอบด้วยหมายเลข 8 หลัก (หมายเลขจากระบบฮาร์โมนีไนซ์ จำนวน 6 หลัก และหมายเลขเพื่อการแบ่งประเภทย่อยลงไปอีกชั้นของ EU อีก 2 หลัก)

ระบบ CN จะได้รับการปรับปรุงเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2568 (2025) ได้มีการเพิ่มประเภทย่อย (Sub-heading) ใหม่ เพื่อปรับปรุงให้ระบบมีความทันสมัยและสามารถติดตามสินค้าเฉพาะทางต่าง ๆ ดังนี้

- **ปลาคฉลามและครีบปลาคฉลาม/หูลฉลาม (Shark and Shark Fin)** เพิ่มพิกัด 0302.81.50, 0302.81.70, 0303.81.50, 0303.81.80, 0303.92.15, 0303.92.30, 0303.92.40, 0303.92.50, 0303.92.90, 0304.88.22, 0304.88.29, 0305.71.15, 0305.71.30, 0305.71.40, 0305.71.50 และ 0305.71.90 ในตอนที่ 3
- **มะเขือเทศ (Tomato)** เพิ่มพิกัด 0702.00.10, 0702.00.91 และ 0702.00.99 ในตอนที่ 7
- **เชื้อเพลิงชีวภาพ (Biofuel)** เพิ่มพิกัด 2710.19.42, 2710.19.44, 2710.91.10 และ 2710.91.90 ในตอนที่ 27
- **ยูเรียเหลว (Liquid Urea)** เพิ่มพิกัด 3102.10.12, 3102.10.15 และ 3102.10.19 ในตอนที่ 31
- **ขยะไม้และพื้นไม้อลามิเนต (Wood Waste and Laminate Floor Covering)** เพิ่มพิกัด 4401.49.10, 4401.49.90, 4411.13.91, 4411.13.93, 4411.14.91 และ 4411.14.93 ในหมวดที่ 44
- **เหล็กกล้าเคลือบ แกนสเตเตอร์ และแกนโรเตอร์ (Steel Lamination and Stator and Rotor Core)** เพิ่มพิกัด 8503.00.20, 8503.00.98, 8521.10.00, 8527.21.30, 8528.71.00, 8529.90.30, 8529.90.93 และ 8529.90.96 ในหมวดที่ 85

ผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกสินค้ารายการดังกล่าวมายัง EU สามารถศึกษาพิกัดเหล่านี้ได้ที่ <https://shorturl.at/uR2YC> เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติเฉพาะและอัตราอากรของสินค้าแต่ละรายการก่อนการส่งออก

รายงานความเคลื่อนไหว

จากสำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากร ณ กรุงบรัสเซลส์

อ้างอิง

OLAF. "Operation BELENOS II: Over 2.7 Million Seized During Customs Operation Targeting Illicit Financial Flows." https://anti-fraud.ec.europa.eu/media-corner/news/operation-belenos-ii-over-eu27-million-seized-during-customs-operation-targeting-illicit-financial-2024-12-20_en. Accessed 20 December 2024.

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การเข้าพบผู้ช่วยทูตศุลกากร
ราชอาณาจักรเบลเยียมประจำประเทศไทย

เมื่อวันที่ 8 มกราคม นางสาวราตี รัตนนิมิตะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) มอบหมายให้นายภิศวรรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขาธิการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าพบ Ms. Carine Willems ผู้ช่วยทูตศุลกากร (Customs Attache) ราชอาณาจักรเบลเยียมประจำราชอาณาจักรไทย มาเลเซีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ถิ่นพำนัก ณ กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ณ สำนักงานใหญ่ศุลกากรเบลเยียม ตามคำเชิญของ Ms. Carine Willems เพื่อแนะนำตัวและหารือแนวทางส่งเสริมความร่วมมือทางศุลกากรไทย - เบลเยียม พร้อมกันนี้ Ms. Sophany Willems ตำแหน่ง Deputy Director for International Affairs และ Mr. Kristof Strobbé ตำแหน่ง Attache International Relations เข้าร่วมการหารือด้วย

ในการนี้ ฝ่ายไทยได้สอบถามความคืบหน้าเกี่ยวกับการปฏิรูปสหภาพศุลกากรยุโรป ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทยสหภาพยุโรป (TH-EU) ที่กำลังดำเนินอยู่ และได้หารือถึงโอกาสการแลกเปลี่ยนข้อมูลโครงการเอกซเรย์ตู้คอนเทนเนอร์ 100% (100% Scanning) ของศุลกากรเบลเยียม และข้อมูลการลักลอบขนส่งสารเสพติด กัญชา กัญชง เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการป้องกันและปราบปรามทางศุลกากรของทั้งสองประเทศ

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

พิธีเจริญพระพุทธมนต์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีสมมงคล พระชนมายุเท่าพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พุทธศักราช 2568

เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2568 นายภิสสรค์รัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมพิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีสมมงคลพระชนมายุเท่าพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระปฐมบรมกษัตริย์ราชราชแห่งพระราชวงศ์จักรี 14 มกราคม 2568 โดยมีนางกาญจนาภัทรโชค เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ เป็นประธาน

ในการนี้ เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ถวายความเคารพเบื้องหน้าพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชและพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย จากนั้น พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์ ผู้เข้าร่วมพิธีร่วมกันถวายเครื่องไทยธรรม และถวายภัตตาหารเพล นอกจากนี้ เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ และผู้เข้าร่วมพิธี ยังได้ร่วมกันลงนามถวายพระพรชัยมงคล

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

การประชุมคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน ครั้งที่ 1/2568

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2568 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) มอบหมายให้ นายภิศรศรีรัฐ นิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) และนางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน ครั้งที่ 1/2568 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนายณัฐวัฒน์ กฤษณามระ เอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน เป็นประธาน โดยที่ประชุมได้รับทราบความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในเยอรมนีและประเด็นสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อไทยและผลการดำเนินงานที่สำคัญของสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเบอร์ลิน

ในการนี้ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) รายงานภาพรวมเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การศุลกากรโลก (WCO) และนำเสนอความร่วมมือทางการข่าวในกรอบข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างศุลกากรไทยและหน่วยงานศุลกากรกลาง สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Arrangement on Cooperation between the Thai Customs Department and the German Central Customs Authority) โดยการดำเนินงานของสำนักงานในช่วงเดือนสิงหาคม กันยายน 2567 มีการประสานข่าวกรองทางศุลกากรกับผู้ช่วยทูตฝ่ายศุลกากรเยอรมันจำนวน 4 เรื่อง พร้อมทั้งรายงานแผนการดำเนินงานของสำนักงานเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างศุลกากรไทย - เยอรมนีในระดับทวิภาคีและพหุภาคีต่อไป

ข่าวกิจกรรมสำนักงาน

กิจกรรมเฉลิมฉลองวันศุลกากรสากลประจำปี 2568 ตามคำขวัญ “ศุลกากรสร้างผลงาน สืบสานพันธกิจ เพื่อประสิทธิผล มั่นคงและมั่งคั่ง”

เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2567 นางสาวราลี รัตนปิณฑะ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) นายภิสวรรค์รัฐนิลพันธ์ อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายศุลกากร) นางสาวณัฐพร โพธิยอด เลขานุการเอก (ฝ่ายศุลกากร) เข้าร่วมงานเฉลิมฉลองวันศุลกากรสากล (International Customs Day) ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

ในการนี้ อัครราชทูต (ฝ่ายศุลกากร) และคณะ ได้รับเชิญจากศุลกากรเบลเยียมให้เข้าร่วมงานเฉลิมฉลอง ณ ศาลาว่าการกรุงบรัสเซลส์ (City Hall of Brussels) ซึ่งมีพิธีมอบเหรียญเชิดชูเกียรติบุคลากรที่มีผลงานโดดเด่น พร้อมร่วมเดินขบวนกับคณะเจ้าหน้าที่จาก WCO และผู้แทนศุลกากรประเทศต่าง ๆ เพื่อเปลี่ยนชุดให้แก่อุปปั้น Manneken-Pis เป็นเครื่องแบบศุลกากรเบลเยียม

จากนั้น องค์การศุลกากรโลก (WCO) ได้จัดงานเฉลิมฉลองร่วมกับศุลกากรเบลเยียม ณ สำนักงานใหญ่ WCO โดย Mr. Ian Saunders เลขาธิการ WCO ได้เน้นย้ำถึงการดำเนินนโยบายเพื่อบรรลุพันธกิจต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม และความสำคัญของการเผยแพร่ผลลัพธ์ของปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและการสนับสนุนจากภาคส่วนต่าง ๆ และสาธารณชน ตามคำขวัญวันศุลกากรสากลประจำปี 2568 “Customs Delivering on its Commitment to Efficiency, Security and Prosperity” [ศุลกากรสร้างผลงาน สืบสานพันธกิจ เพื่อประสิทธิผล มั่นคงและมั่งคั่ง]

CPMU NEWS

Customs Policy Monitoring Unit

Office of Customs Affairs
Royal Thai Embassy Brussels

Drève du Rembucher 89
1170 Brussels, Belgium
Tel. +32 2 660 57 59

Email: thaicustoms@thaicustoms.be
<http://brussels.customs.go.th>

